

ZELO VERJETNA OBNOVITEV STARE VLADE LEVEGA CENTRA

TAJNIKI ŠTIRIH VLADNIH STRANK NISO REŠILI NOTRANJIH NASPROTIJ KOALICIJE

Včeraj je bil zadnji, peti sestanek «na vrhu» - Danes se sestane vodstvo KD, v petek pa PSI, PSU in PRI

RIM, 28. — Kmalu po zaključku zasedanja poslanske zbornice so se že dopolne sestali tajniki štirih strank: Forlani za KD, De Martino za PSI, Ferri za PSU in a Malfa za PRI. Sestanek je trajal do 16.30 in torej dalj časa, kot je bil prvotno predvideno.

Prvi zaključki o političnem sestanku «na vrhu» so isti, kot smo jih že pred sestankom predvidevali: končen odgovor so prepustili vodstvom štirih strank, položaj je še vedno dokaj zapleten, saj se v razmišljanju mnogo pojasnilo, verjetno pa je, da bo prišlo do krize vlade in najbrž do obnove štiristranske vlade z vsemi svojimi že nekako tradicionalnimi notranjimi nasprotji.

Po sestanku, ki se je vršil na študijskem centru «Alcide De Gasperi» je najprej odgovarjal novinarjem De Martino, ki je dejal, da so zaključki primerjavni in da bodo sodaj poročali vodstvom strank. Kasneje pa je dal naslednje izjave: «Šlo je za primerjavo stališč med strankami, ki smo jo sedaj zaključili. Kar se tiče PSI je sedaj končno mnenje. Povsem je logično, da smo zabeležili vprašanja, o katerih se strinjamo in glede katerih so stališča oddaljena, ali nenasledna. Vodstvo PSI se bo sestalo v petek ob 9.30.»

La Malfa je rekel, da se bo vodstvo PRI sestalo v petek. Na vprašanje o svojih vtisih je odgovoril: «Vtisi so odbravajoči.» Nato je govoril o stališčih republikancev glede financiranja javnih ustanov in posledic, ki jih ima na gospodarsko politiko.

Tajnik PSU Ferri je izjavil: «Končali smo splošno preučitev političnih in programskih vprašanj. Sedaj bodo vodstva strank obravnavala možnost obnove organske vlade levega centra.» Na naslednja vprašanja je pojasnil, da se bo vodstvo PSU sestalo v petek, nato pa je dodal: «Menim, da je današnji sestanek pojasnil mnogo vprašanja, ki so bila v razpravi. Glede ostalih pa ostajajo pridržki.»

Zadnji je zapustil institut tajnik KD Forlani, ki je izjavil: «Zaključili smo preučitev raznih vprašanj. Po mojem mnenju smo dosegli glavnino mnogih vprašanj pomembnega skupnega stališča. Povsem naravno bom sedaj poročal o rezultatih tega srečanja vodstvu svoje stranke, kar bodo napravili tudi drugi tajniki.»

Vodstvo KD se bo sestalo jutri popoldne ob 17. uri. Na današnjem sestanku so nekaj časa sodelovali tudi strokovnjaki: Grassini za KD, Forte za PSI in Pietro Longo za PSU.

Iz teh zelo lakoničnih izjav taj-

Forlani

De Martino

Ferri

La Malfa

nikov štirih strank izhaja, da vseh pet sestankov na vrhu, ki trajajo že dober mesec, ni moglo razvozlati osnovnih vzlov italijanske notranje politike. Program so preučili samo zelo na splošno, torej se bo kriza odprla zelo verjetno z ostavko Rumorjeve vlade in bo kriza brez že v naprej pripravljene nove rešitve in bo torej v bistvu «skok v neznanu».

Zelo težko je reči, če si bo KD prevzela to odgovornost, vendar pa se ne sme pozabiti, da so socialdemokrati odločili umakniti svojo podporo enobarvni vladi in tako povzročiti krizo, pa če KD to hoče, ali ne. V tej zvezi je danes glasil tajnik PSU pojasnil, da njih stalna zahteva o vladni krizi ne pomeni nezaupnice tudi do Rumorja, in da bo prav to vprašanje imelo svojo težo tudi pri stališčih, ki ga bodo dokončno sprejeli socialdemokrati, zlasti ker je treba računati na naslednja razdobja, ko se bodo vršila pogajanja za imenovanje novega predsednika vlade.

V tem ozračju prevladuje v Rimu mnenje, da je najbolj verjetno, da bo prišlo do nove štiristranske vlade, pri čemer obstaja tudi veliko vprašanje, kdo bo tej vladi predsedoval. Nekoliko se bodo skušali izogniti zaostritvi med strankami, tako da ni bilo zunaj videti, da so sprejeli določene odločitve, dejansko pa bo štiristranska vlada že ob rojstvu polna notranjih nasprotij.

RIM, 28. — Danes je prisel na uraden obisk v Italijo irski zunanji minister Patrick Hillery. Ministra je na Kvirinalu sprejel predsednik republike Saragat. Prisrčnemu razgovoru je prisostvoval zunanji minister Moro.

RIM, 28. — Danes je prisel na uraden obisk v Italijo irski zunanji minister Patrick Hillery. Ministra je na Kvirinalu sprejel predsednik republike Saragat. Prisrčnemu razgovoru je prisostvoval zunanji minister Moro.

PO 66 URAH NEPRETRGANEGA ZASEDANJA

Poslanska zbornica je odobrila zakon o financiranju dežel z navadnim statutom

RIM, 28. — Poslanska zbornica je danes po dolgotrajnih nepretrganih zasedanjih odobrila z 267 glasovi, s 55 nasprotnimi 175 vzdržanimi glasovi zakonski predlog o financiranju dežel. Sedaj bo o tem zakonu razpravljala senat, kar se bo prav gotovo zgodilo v kratkem, tako da bodo lahko se letos pomladi prve volitve v deželne svete dežel z običajnim statutom.

Današnje glasovanje pomeni pomembno zmago demokratičnih sil, ki so se dolgo vzdrževale za deželno ureditev v Italiji, ki pomeni razbičanje starega centralističnega sistema in nov korak k večji demokratičnosti sistema.

Zadnja seja poslanske zbornice je trajala s kratkimi presledki 66 ur in se je pričela v nedeljo popoldne ob 16. uri, nato pa nadaljevala do danes ob 9.55. To je ena izmed zelo dolgih nepretrganih sej poslanske zbornice, čeprav predstavljajo tovrstni rekord še vedno razprava o deželnih volitvah, ki je trajala kar 238 ur in 50 minut. Zanimivo je tudi, da v zadnjem razdobju prihaja do poskusov obstrukcije z dnevnice, proti kateri se upirajo stranke levega centra ob odločitvi pomoči vseh levic in zlasti komunistov, medtem ko so po voljni take dolge seje bile vedno zaradi nasprotovanja združene levice proti raznim zakonom.

Po razpravi o vseh členih in o raznih popravkih (samo misovci so vložili 514 popravkov) so predstavniki vseh skupin dali glasovne izjave. Liberalec Cottogno je ugovarjal, da deželna ureditev ni v skladu z druženo Evropo in da so tudi predstavniki skupin večine izrekli več pomislekov o zakonu.

Pasioni za socialproletarce je dejal, da se bodo vzdržali, ker obdržanja dvom, da bodo lahko dežela obranila notranja nasprotja levega centra, s čimer se strinja tudi neodvisni levicari Finelli, ki je govoril o omejenem ukrepu.

Komunist Malagugini je ugotovil, da se odgovorno izjavljajo ustave. De-

trdnost vseh skupin, ki so zagovarjali deželne, ki so se znale zoperstaviti desni obstrukciji. Odobritev tega zakona nagradjuje vzdržanje vseh ohih, ki so zahtevali ustanovitve dežel, zato da se spremeni upravna oblast. KPI je igrala odločilno vlogo pri sprejetju tega zakona.

Giolitti je dejal, da se socialisti zavedajo izrednega pomena ustanovitve deželne ureditve ter tesno povezujejo to ureditev s politiko programiranja. Dejal je, da ni posebej v skladu stališče komunistov, ko se v zaključku vzdržijo glasovanja, saj gre za pomemben ukrep izvajanja ustave in je vladna večina imela odprti odnos do vseh skupin, ki zagovarjajo deželo.

Orlandi za PSU je govoril o pomembni razpravi tega zapletenega zakona ter podčrtal v imenu svoje stranke, da je treba za deželo izdati «okvirne zakone, da se prepreči zakonodajna zmeda». Mammì za republikance je izrekil razne pomisleke v zvezi s financiranjem lokalnih ustanov, zaradi česar so se tudi poslanci PRI pri glasovanju vzdržali. Misovec Guara se je hvaležilo v velikim naporom poslancev njegove stranke, ki so govorili 73 ur in 23 minut in da bo ta zakon pomenil srečanje med demokrati in komunisti. Nekaj podobnega je govoril tudi monarhist Covelli.

Za demokratične je pomenil uvedba tega zakona ustanavljanje koncilskih republik in da ne gre za noben sporazum med KD in KPI, temveč za odgovorno izjavljajo ustave. De-

jal pa je tudi, da bo treba preučiti vprašanje preureditve drugih lokalnih ustanov. Dolgo razpravo je zaključil predsednik poslanske zbornice Pertini, ki je ugotovil, da se je vršila brez kakršnega koli incidenta.

Poslanska zbornica je nato pretvorila v zakon dva zakonska dekreta: Prvi se nanaša na podaljšanje do 31. decembra 1971 določitev za prodajo na obroke avtomobilov, motorjev, električnih gospodinskih aparatov, televizorjev in radijskih aparatov. Drugi pa se nanaša na plačevanje 13. pokojnine za državne in vojsne pokojence.

Poslanska zbornica se bo ponovno sestala prihodnji tork.

Sindikalna dejavnost v Italiji

RIM, 28. — Po vsej Italiji se nadaljuje razna sindikalna pogajanja. Danes, od 8. ure zjutraj, je v teku 48-urna stavka uslužbencev generalnega ravnatelstva civilnega letalstva in vseh letališč. Stavko so razglasile sindikalne organizacije CILS, DIRAC, UILAVIA in ANF DAC. Glavne zahteve se nanašajo na izenačenje plačilnih pogojev v sklopu ministrstva za prevoze, na večerine in nočne doklade ter podljetitev kvalifikacij asistenta na področju obstoječega zakona.

Kljub stavki osebja letališča v Fiumicinu pa ni bilo večjih zastojev v letalskih zvezah, ker je ministrstvo za prevoze imenovalo za časnega vojaškega ravnatelja, ki je s pomočjo osebja obrambnega ministrstva urejeval letalski promet. Ta ukrep je seveda povzročil reakcijo sindikatov.

Sindikalne organizacije kategori-

je, ki so vključene v CGIL, CISL in UIL, so danes potrdile vsedržavno 24-urno stavko uslužbencev EN EL, ki je bila razglašena za 30. januar. Stavko so najavili zaradi prekinitve pogajanj za obnovo delovne pogodbe. ENEL je s svoje strani izjavila, da bo bližnja stavka povzročila težave pri dobavi električne energije, zato vabi vse potrošnike, naj se pri uporabi energije omejujejo na najnujnejše potrebe.

Na ministrstvu za delo je bilo na pobudo ministra Donat Cattina srečanje med podtajnikom Torosom in sindikalnimi organizacijami delavcev, ki se pogajajo za obnovo delovne pogodbe uslužbencev ENEL. Podtajnik Toros je ob tej priložnosti izrazil željo po obnovitvi pogajanj, predstavniki sindikalnih organizacij pa so izjavili, da so pripravljene na ponovna pogajanja, a bodo kljub temu uresničili svoj program, ki predvideva za petek, 30. januarja vsedržavno stavko.

Jutri bodo stavkali uslužbenci javnih prevozov. Jutrišnja prekinitev dela voznikov spada v program razčlenjenih stavk, ki so jih sindikalne organizacije razglasile zaradi prekinitve pogajanj za obnovo delovnih pogojev.

RIM, 28. — Zakladni minister Colombo je danes sprejel delegacijo upravnega sveta italijanske federacije za tisk. Predsednik izvršnega odbora federacije Adriano Falvo je ministru izrazil željo, da bi prišlo čimprej do zakonite predloga za pomoč časopisom, ki preživljajo danes veliko krizo. Med drugim je ministru seznanil z dejstvom, da se pred kratkim prekinili izdajanje dnevnika v Rimu, 31. januarja pa bodo najbrž prekinili izdajanje dnevnika v Messini.

Sindikalne organizacije kategori-

ZAOSTRITEV POLOŽAJA NA BLIŽNJEM VZHODU

Izraelska letala bombardirala vojaško oporišče pri Kairu

Prvič po juniju leta 1967 je stopila v akcijo kairska protiletalska zaščita - Dayan o letalski ofenzivi

TEL AVIV, 28. — Položaj na Bliznjem vzhodu se iz dneva v dan bolj zaostruje. Izraelska letala so danes dopoldne napadla egiptovsko vojaško oporišče pri Kairu. Bombe so padle samo 10 km daleč od središča mesta. Poleg tega so letala napadla vojaško oporišče 13 km južno od industrijskega centra Heluan, približno 35 km od Kaira. Opazovalci v Tel Avivu ugotavljajo, da izraelsko letalstvo do sedaj še ni napadlo vojaških ciljev tako blizu egiptovske prestolnice, čeprav so se v prejšnjih tednih nekajkrat zelo približali Kairu.

Egiptovske vojaške oblasti so potrdile, da so izraelci napadli vojaško oporišče pri Kairu in izjavile, da so bili pri napadu ubiti trije civilisti, deset pa jih bilo ranjenih. Poleg tega pa so bile zadete tri stanovanjske hiše.

Vojaški predstavnik je nadalje izjavil, da je stopila v akcijo protiletalska zaščita, da pa ni moglo poseči vmes tudi letalstvo. V Kairu poudarjajo, da je to prvič v akcijo protiletalska obramba v kairskem predmestju. Hkrati pa ugotavljajo, da strdaljenje ni prestrašilo prebivalstva in da je življenje v mestu med napadom potekalo normalno. Po nekaterih vesteh, naj bi protiletalska zaščita sestrelila dve izrael-

ski letali. Ta vest pa ni bila uradno potrjena.

Glavnik egiptovske vlade Meghid je danes na tiskovni konferenci izjavil, v zvezi z izraelskim napadom na kairsko predmestje, da se je težko ubraniti teh napadov, ker izraelska letala preletajo egiptovsko ozemlje v nekaj minutah, odvrgne bombe in takoj odletijo.

Meghid je nadalje zanikal vesti, ki so jih objavili nekateri tujisti, češ da so se pogajani med Francijo in Libijo o nakupu bojnih letal «Mirage» udeležili tudi Egipčani z libijskim potnim listom. Prav tako je zanikal vest, da bodo oranjena letala uporabljena na egiptovski fronti.

Vladni predstavnik je odločno izrazil nedavne Nixonove izjave o

dobavi orožja Izraelu. Poudaril je, da je Egiptu znano, da ZDA že dlje časa dobavljajo Izraelu letala «Phantom» in «Skyhawk», ki vsak dan bombardirajo egiptovske naprave in ubijajo Egipčane. Pri tem je poudaril, da si Američani želijo miru na Bliznjem vzhodu, ker odkrito podpirajo izraelske napade.

Maghid je nadalje povedal, da se bodo 7. februarja sestali v Kairu poglavarji arabskih držav, ki so neposredno v vojnem spopadu z Izraelom.

V Tel Avivu pa je izraelski obrambni minister Dayan na sestanku s tujimi častniki ponovno obrazložil «svojo strategijo» v spopadu z Egiptom. Pri tem je poudaril, da ne obstaja danes v Egiptu nobena črta, ki bi lahko zadržala izraelske napade.

Dayan je dejal, da bo Izrael s svojimi letalskimi napadi preprečil, da bi Egipt sprožil novo vojno. Takoj nato pa je ugotovil: «Če Egipčani niso v stanju zavrniti naših letal nad Kairo, pomeni da niso dovolj močni da bi lahko sprožili splošno vojno. Izraelski minister je pojasnil, da hoče Izrael z letalsko ofenzivo doseči dva cilja: olajšati napore izraelskim oboroženim silam, da obdržijo svoje položaje vzdolž Sueškega prekopa in preprečiti egiptovske voditelje, da niso pripravljeno začetj v večjim vojaškim spopadom.

Medtem ko izvedenci egiptovskega zunanjega ministrstva proučujejo Nixonove izjave v zvezi z dobavo orožja Izraelu in egiptovskimi listi ostro napadajo politiko ZDA do Bliznjega vzhoda ter očitajo ZDA obvestila arabske vlade, da poslalnica, ki jo je poslal v nedeljo predsednik Nixon voditeljem hebrejskih organizacij v ZDA, ne pomeni, da so ZDA spreminjale politiko do Bliznjega vzhoda, ki so jo napovedale v svojih «senatistih točkah» preteklega decembra.

Bo Pompidou odložil potovanje v ZDA?

PARIZ, 28. — Poslanec Jacques Douzans je vložil v poslanski zbornici vprašanje, v katerem izraza zaskrbljenost za napovedano potovanje predsednika Pompidouja v ZDA, ki bi lahko zaradi zadnjih političnih dogodkov škodilo ugledu francoske politike in predsedniku samemu. Poslanec se sklicuje na spor okrog francoske politike do Bliznjega vzhoda in opozarja, da so nekateri ameriški poslanci že izjavili, da bodo francoskega predsednika «hladno sprejeli». Pri tem poudarja, da so minili časi, ko je Francija moledevala ZDA za finančno in gospodarsko pomoč in da je zato sedaj Francija v stanju da lahko brani svoj ugled. Zato predlaga, naj predsednik Pompidou odloži svoje potovanje v ZDA.

Iz Nigerije izgnali skupino misijonarjev

LAGOS, 28. — Nigerijska vlada je začela uresničevati svojo gro-

SEJA KOMISIJE RS SLOVENIJE ZA MEDNARODNE ODNOSE

Slovenija in Jugoslavija sta dolžni skrbeti za zaščito koroških Slovencev

Slovenska javnost mora konkretno spoznati položaj slovenskega življa v zamejstvu

(Od našega dopisnika) LJUBLJANA, 28.

Vprašanje slovenske manjšine na Koroškem je eno izmed najbolj pomembnih odprtih vprašanj v celotnem sklopu odnosov med Jugoslavijo in Avstrijo. V tem duhu je izvenela današnja obsirna in izčrpana razprava o jugoslovansko avstrijskem sodelovanju na seji komisije republiške skupščine Slovenije za mednarodne odnose. Ugotovili so, da je politika sožitja odprla stvarne možnosti za razvoj sodelovanja in dosedanje izkušnje kažejo, da je prav taka politika dala dobre sadove. Na seji so se zavzeli za nadaljnje sprotitve vseh oblik sodelovanja, še posebej pa so poudarili pomen stikov in sodelovanja med obojnimi območji, katerega nosilci naj bodo prav prebivalci teh območij. Slovenija se bo v tem smislu še naprej zavzemala za politiko odprte meje in zlasti za odpranje maloobmejnega prometa.

Razprava pa se je zlasti obširno

ukvarjala s položajem slovenskega življa na Koroškem. Ugotovili so, da je politika dobrega sosedstva in sodelovanja najbolj ustreza, ker se v njej ustvarja ugodno ozračje za urejanje odprtih manjšinskih zadev Slovenija, kot matična domovina in Jugoslavija kot matična država pa nimata le pravice, marveč tudi dolžnost podpirati manjšino v njenem boju za enakopraven položaj in vsestransko zaščito. Slovenski življenj je podvržen, podobno kot vse prebivalstvo dežele, kjer živi, vsem tokovom in spremembam v gospodarskih strukturah.

Zato se postavlja kot temeljni neposredni vprašanji nadaljnega obstoja koroških Slovencev vprašanje, kako zagotoviti gospodarske temelje njihovega obstoja in razvoja. V tej smeri mora delovati pomoč, ki je koroškim Slovencev, kot delu slovenskega narodnega telesa, dolžna nuditi matična domovina. To tem bolj, ker se proces raznarodovanja danes izvaja prav z gospodarskimi sredstvi, ki ostajajo med Jugoslavijo in Avstrijo, ne gre za postavljati neresenih vprašanj koroških Slovencev. Slovenska javnost mora dosti bolj konkretno spoznati položaj slovenskega življa v zamejstvu, je dejal eden izmed udeležencev razprave. Pri naši manjšini nikakor ne gre za nekakšne etnične skupine, marveč za dele slovenskega narodnega telesa, ki so bili po prvi svetovni vojni odrezani od matice.

Ne smemo tudi pozabiti dejstva, da se je slovenski človek, ki je danes ostal v Italiji in v Avstriji med drugo svetovno vojno sam osvoobodil izpod fašizma in skupnem profašističnem boju. Našo podporo manjšini in njenim upravičenim zahtevam moramo zato uresničevati brez slehernih kompleksov, seveda tudi brez zaostravanja odnosov, toda vedno odločno in samozavestno, ker to ni le naša dolžnost, marveč tudi pravica.

Drugo pomembno vprašanje, ki so o njem prav tako obširno razpravljali na današnji seji, je bilo vprašanje dvojezičnega šolstva v Prekmurju. Člani komisije so se ga lotili predvsem z mednarodno političnih vidikov. Priказali so velik odmev, ki ga je v svetu doživela taka oblika reševanja nacionalnega vprašanja in vprašanje manjšin v Sloveniji. Hkrati so opozorili na veliko škodo, ki jo je znana akcija slavističnega društva Slovenije, uperjena proti dvojezičnemu šolstvu v Prekmurju, povzročila koroškim Slovencev, ki se potegujejo prav za take vrste šolstva. Na seji komisije so se zavzeli za temeljito preučitev položaja dvojezičnega šolstva v Prekmurju z vseh vidikov, vendar ne z namenom odpraviti tako šolstvo, marveč z namenom izboljšati in izpopolniti ga.

Drago Košmrlj

Delegacija KPI F.-J. krajine v Ljubljani

Danes je prisel na enodnevni obisk v Ljubljano delegacija deželne komisije italijanske komunistične partije za Furlanjo - Julijsko krajino. Sekretarja deželne komisije Silvana Bacicchiha in organizacijskega sekretarja Maria Collija je sprejel dopolne predsednik centralnega komiteja Zveze komunistov Slovenije Franc Popit in se zadržal z njima v daljšem pogovoru o aktualnih vprašanjih v delu obeh partij in o prihodnjem sodelovanju. Na srečanju sta bila tudi predsednik gospodarske zbornice Leopold Krese in predsednik komisije centralnega komiteja za mednarodna ekonomska in politična vprašanja Vinko Trček.

Študentsko gibanje napovedalo novo demonstracijo v Milanu

MILAN, 28. — Mario Capanna, eden od voditeljev milanskega študentskega gibanja, je danes izjavil častnikarjem, da bodo priredili v soboto ponovno demonstracijo proti policijskemu preganjanju delavcev in sindikalistov. Sprevod se bo odvijal po istem programu, je dejal Capanna, kot bi se moral odvijati 21. januarja, ko ga je policija nasilno razkazala.

Do resnih incidentov je danes prišlo na rimskem vseučilišču, kjer je skupina desničarskih študentov vstopila v dvorano pravne fakultete, v kateri je bilo zborovanje.

Doğodki na Kitajskem

HONG KONG, 28. — Tukajšnji listi objavljajo dve senzacionalni vesti o Kitajski. Tako poročajo, da bo prišlo v Šangaju izseljevanje prebivalstva v okviru priprav za vojno. V tej zvezi navaja neki list vrsto pism meščanov Šangaja, ki se pritožujejo, ker se morajo izseliti, pa čeprav so se rodili in so odrasli v Šangaju.

Druga vest pa se nanaša na neudarno in resno bolezen ministrskega predsednika Čuenajta. Vendar so kasneje to vest po obvestilih iz Tokija zanikali, češ da je Čuenjaj pred kratkim sprejel nekega tujega ministra in se z njim dalj časa razgovarjal, kar so objavili kitajski listi.

ZASEDANJE PLENUMA CK KPČ

Pomembne spremembe v vodstvu partije in vlade v ČSSR

Na mesto predsednika vlade Černika imenovan Strougal

PRAGA, 28. — Danes je prišlo do pričakanega zasedanja plenuma CK KPČ, na katerem je prišlo do bistvenih izprememb v partijskem vodstvu, istočasno pa je predsednik republike Svoboda sprejel ostavko Černika in številnih ministrov ter je imenoval Lubomira Štrougala za predsednika vlade.

Glede sprememb v partijskem vodstvu poročala agencija ČTK, da je na predlog prezidija podal Dubček ostavko na mesto člana CK. Lubomir Štrougal je bil imenovan za kandidata za predsednika vlade in je istočasno odstopil z mesta tajnika CK za Češko-Moravsko, na to mesto pa je bil imenovan Josef Kempny, ki je dosedaj predsedoval češki vladi.

CK je sprejel ostavko Sadovskega z mesta prvega tajnika slovaške partije, s čimer je izgubil tudi mesto člana prezidija. Končno je podal ostavko na mesto člana prezidija in predsednika sindikatov Karol Polaček.

Na tri izpraznjena mesta prezidija CK so imenovali: Antonina Kapeka, Josefa Korčaka in Josefa Lenarta, ki je bil predsednik vlade med režimom Novotnega. Za novega člana prezidija so imenovali Josefa Kempnyja, Dalibora Hanesa, Vaclava Hulo in Aloisa In dro. CK je predlagal Lenarta za tajnika slovaške partije in Sadovskega za predsednika sindikatov na mesto Polačka.

Sprejeto s tem je predsednik republike Svoboda izvedel nič manj obsežne izpremembe v vodstvu vlade in tako zamenjal Černika s Štrougalom, Černik ostane član vlade kot predsednik zveznega odbora za tehniko in investicije. Med ministri pa je prišlo do izprememb v ministrstvu za industrijo, za notranje zadeve, kmetijstvo ter številnih državnih tajnikov. Hamouz pa je ostal samo še podpredsednik vlade, izžubil pa je pomembno ministrstvo

za zunanjo trgovino.

Iz vseh teh izprememb izhaja, da je prišlo v ČSSR do novega ostrega prekrota proti skrajnejem in da je obširjen položaj celo tistega umernega krila, ki ga vodi sedanj tajnik stranke Husak, da ne govorimo o popolnem razbitju napredneje struje, ki je prišla na površje z Dubčekom. Od vodilne četverice: Dubček, Černik, Smrkovský in Svoboda, pa je ostal na vodstvu samo še stari predsednik republike, tudi za njega pa se govori, da bo kmalu «podal ostavko».

Zasedanje CK se je pričelo danes v «spanki dvorani» na Hradčah in je v uvodu poročal član CK Hula o gospodarskem položaju, nato pa Husak o spremembah v partijskem vodstvu in v organizaciji partije. Pri tem ne gre samo za omenjene spremembe na vrhu, temveč za način izdajanja novih partijskih izkaznic, ki lahko pomeni pričetek širše čistke med partijskim članstvom.

Iz Sovjetske zveze se je vrnila številnejša parlamentarna delegacija, ki je bila štirinajst dni gost vohovnega sovjeta. Zanimivo je, da je prav v teh dneh v tej zvezi sovjetski list objavil razne članke in to na vidnih mestih, kot tudi intervju s Husakom, da je dosežena v ČSSR popolna «normalizacija» in to na političnem, gospodarskem, kulturnem, literarnem in novinarskem področju. Tako poročanje sovjetskega tiska nekateri označujejo kot podporo Husaku proti

skrajno kompromitiranemu Indri, ki naj bi hotel priti na njegovo mesto.

Jutri prvo srečanje med Valpredo in njegovimi zagovorniki

RIM, 28. — Preiskovalni sodnik Ernesto Cudillo, ki vodi preiskavo v zvezi z milanskim atentatom, je končno privolil v razgovor med Pietro Valpredo in njegovimi zagovorniki. Valpreda je, kot znano, obtožen, da je povzročil v prostornih kmečke banke v Milanu strahovito eksplozijo, ki je zahtevala 15 smrtnih žrtev ter nad sto ranjenecv.

Odvetnika Giuseppe Sotgiu in Guido Calvi se bosta jutri lahko prvič srečala s svojim varovancem v rimskem zaporu Regina Coeli. Vajtopred so aretirali 15. decembra v Milanu ter ga kmalu nato premestili v rimske zapore, kjer so ga zaprli v samico ter ga večkrat zasilili. Med drugim bodo jutri vložili tudi zapisnike vseh teh zaslišanj. Obtoženec je vseskozi zatrdel, da je nedolžen in da je v času eksplozije ležal bolan pri svojih teti.

Preiskovalni sodnik Cudillo se medtem pripravlja na odhod v Milan, kjer bo zaslišal številne priče.

BONN, 28. — Jordanski predsednik vlade je na uradnem obisku v Zahodni Nemčiji. Danes se je sestel s kanclerjem Brandtom, v prihodnjih dneh pa se bo srečal z zunanjim ministrom Scheelom in z ministrom za gospodarstvo Schillerjem.

TITO V TANZANIJU

Obisk na otoku Zanzibar Sestanek Tepavac-Kavavom

V Beogradu razprava o ustavnem amandmaju

(Od našega dopisnika) DAR ES SALAM, 28. — Predsednik Tito je danes s soprogom in ostalimi člani jugoslovanske delegacije obiskal Zanzibar, otok kokosovih palm, banan in nageljčkov, kjer mu je prebivalstvo priredilo tople in prisrčen sprejem. Predsednik Tito se je zadržal skoraj ves dan na ogledu prekrasnega otoka, kjer živi okrog 300.000 prebivalcev. ki jim je od države zagotovljeno brezplačno šolanje in zdravstvo. Otok se je leta 1964 pridružil takratni Tanganiki. S to unijo je nastala današnja Tanzanija. Uprava in vsi domači posli na otoku so v rokah revolucionarnega sveta, znanja politika, obramba, policija, zunanja trgovina pa so v pristojnosti osrednjih organov v Dar Es Salamu.

njaki v podjetjih in vedno manj neposredni proizvajalci. Po obširni razpravi je svet na ložil skupščinski komisiji za ustavnopravna da prouči, kako se v praksi izvaja ustavni amandma št. 15, da da svojo oceno in začetni predlog svetu. O tem vprašanju bo jutri razpravljali tudi svet narodov. BOZO BOZIC

CARACAS, 28. — Venezuelski notranji minister je včeraj izjavil, da so ugrabitelji 12-letnega Leona Taurela, ki so jih včeraj aretirali, bivši emestni gverilci, ki so ugrabili dečka, da bi dobili 96 milijonov lir.

Agenti so aretirali 30 oseb, od katerih je osem oseb aktivno sodelovalo pri ugrabitvi. Doslej so policijski agenti dobili tudi 78 milijonov od skupne vsote, ki jo je Leonov oče plačal ugrabiteljem.

Predsednik Tito, ki se je nocoj vrnil nazaj v Dar Es Salam, bo jutri obiskal severno področje Tanzanije.

Državni tajnik za zunanje zadeve Mirko Tepavac je imel včeraj daljši razgovor s podpredsednikom Tanzanije Rasidom Kavavom o sedanjem delovanju nevrščenih držav in pripravah bodočega sestanka zastopnikov nevrščenih držav v Dar Es Salamu. Razgovora sta se z jugoslovanske strani udeležila tudi pomočnik državnega tajnika dr. Uvalič in jugoslovanski veleposlanik v Tanzaniji Milan Knežević.

BEGRAD, 28. — V družbeno-političnem svetu zveze skupščine je bila danes, podobno kot včeraj v gospodarskem svetu, obširna razprava o izvajanju v praksi ustavnega amandmaja št. 15. Razpravljali so o izvedbi ustavnega amandmaja št. 15. Razpravljali so o izvedbi ustavnega amandmaja št. 15. Razpravljali so o izvedbi ustavnega amandmaja št. 15.

V razpravi je bilo ugotovljeno, da so v nekaterih podjetjih pri izvajanju ustavnega amandmaja prišlo do izraza tendence, da se uprava v podjetjih centralizira v poslovnem odboru, kateremu je dana pravica končnega odločanja.

Svet Zveze sindikatov Jugoslavije, ki je sprožil razpravo, sodi, da bi morala skupščina z ustrezno resolucijo dati meritorno tolačenju ustavnega amandmaja, katerega smoter je bil nadaljnji napredek in razvoj samouprave, ne pa zorenje pravic neposrednih proizvajalcev. Nekateri poslanci so bili mišljenja, da se v nekaterih podjetjih skušajo zožiti pravice neposrednih proizvajalcev po nepotrebnem dramatizirajo. Po njihovem mišljenju je prišlo tudi pred sorenjem ustavnega amandmaja do poskusov oziroma primerov, da se v samoupravne organe volijo večinoma odgovorni ljudje in strokovnjaki.

IZ TRŽAŠKE KRONIKE

OBČNI ZBOR SEKCIJE «ITALIA NOSTRA»

Ustroj združenja bo treba prilagoditi sedanjim razmeram

Občni zbor so poročili in razpravi odložili za mesec dni

Včeraj je bil v dvorani palače Artelli v Ul. Università občni zbor tržaške sekcije združenja «Italia Nostra», katerega glavni namen je ohranitev umetniških in naravnih lepot. Na občnem zboru bi morali izvoliti novi odbor, a so izvolitev odložili in sklenili, da se bo do ponovno sestali. Večina je namreč ugotovila, da bo treba sedanji ustroj sekcije in tudi način njenega dela spremeniti, za kar se bodo morali obvezati novi odborniki. Ta težnja je prišla do izraza že v poročilu predsednika prof. Montesija in tudi v razpravi, ki ji je sledila.

Predsednik Montesi je v začetku svojega poročila dejal, da postajajo pogostejši razni kulturni združenja v sedanjih družbi anahronistični in zato tudi nepomembni. To se do neke mere tiče tudi združenja «Italia Nostra», ki bi se moralo bolj vključiti v javno in družbeno življenje, to je bolj prodrati v sedanje družbo. Zato je treba razpravljati o načinu, kako bi to dosegli. Družba mora namreč vsrkati vase kulturne vrednote kot stvarne dobrine, ki so nujne za vsakogar. Kulturna namreč ne sme biti domena ozke elite, marveč mora dejavno posegati v življenje in ga preobraziti. Kulturna elite oziroma razred na kultura mora biti stvar preteklosti, ker je popolnoma preživetva. Tudi kulturne dobrine se lahko zaščitijo in ohranijo le s sodelovanjem celotne družbe. Zato je treba najti nova pota za širjenje kulture.

Odbor meni, da mora združenje težiti k temu smotornosti in prilagoditvi temu namenu tudi svojo organizacijo. Med drugim je treba pritegniti na to vprašanje pozornost političnih in sindikalnih organizacij, ki so ga doslej zanemarjale, češ da se ne tiče neposrednih interesov

KRATKE VESTI IZ LJUBLJANE

Srečanja in prireditve v teh dneh v Sloveniji

Kandidati za Prešernove nagrade - Obletnica ustanovitve OZN in delavskega sveta jeseniške železarne - Italijanska delegacija v Ljubljani

LJUBLJANA, 28. — Ob slovenskem kulturnem prazniku, Prešernovem rojstnem dnevu, bodo prihodnji mesec na Gorenjskem prve poddelili Prešernove nagrade vseh občin. Dotlej je take nagrade podeljevala le občina Kranj. Zbirja je predlagala za letošnje gorenjske Prešernove nagrade štiri kandidate in sicer pisatelja Tonea Svetina za trilogijo «Ukana», ir. Francka Berčiča za knjigo «Tiskarstvo na Slovenskem», Janka Priboviča za skladateljsko in pedagoško delo tet. Jožeta Bertolija, mojstra umetnega kovaštva v Kropi.

Dopolodne je bila na republiški konferenci klubov organizacije združenih narodov seja tajništva teh klubov, na kateri so pregledali delo komisij, ki so jih ustanovili na prvi seji tajništva v začetku tega meseca. Letos poteka namreč 25. letnica ustanovitve Združenih narodov. Zato je tajništvo klubov za Združene narode ustanovil komisijo za izvedbo programa ob 25-letnici svetovne organizacije. Hkrati pa so razpisali tudi natečaje za najboljši literarni prispevek ter najboljši likovni in fotografski prispevek na temo emir, pravico in neprekada ter natečaj za organizacijo proslave 25-letnice Združenih narodov.

Jutri dopoldne bo poteklo natančno dvajset let od izvolitve prvega

Dr. Milko Matičetov v Slovenskem klubu

V okviru torkovih večerov je ta teden prvič predaval v Slovenskem klubu rojak dr. Milko Matičetov o slovenski pravljici

KRATKE VESTI IZ LJUBLJANE

Srečanja in prireditve v teh dneh v Sloveniji

Kandidati za Prešernove nagrade - Obletnica ustanovitve OZN in delavskega sveta jeseniške železarne - Italijanska delegacija v Ljubljani

delavskega sveta v jeseniški železarini. Zato bo na Jeseniški slavoslovni seji sedanega delavskega sveta. Na njej bodo obravnavali finančni načrt za letošnje leto ter razna druga pomembna vprašanja. Na koncu seje bo predsednik delavskega sveta govoril o dvajsetih letih samoupravljanja v železarini. Pred dvajsetimi leti se je v isti dvorani na Jesenicah zbralo 274 delegatov iz tovarne, ki so izvolili 87-članski delavski svet. Prvi predsednik je bil Franc Arh, ki še vedno dela v tovarni kot delovodja.

Danes se je mudila v Ljubljani trilateralna italijanska delegacija pod vodstvom senatorja Orianda, ki se je udeležila zasedanja mešane jugoslovansko italijanske komisije za znanstveno sodelovanje, ki se je v tednih dneh končala v Beogradu. Dopolodne je delegacija sprejel član republiškega izvršnega sveta dr. Ernest Petrič ob navzočnosti pomočnika republiškega sekretarja za prosveto in kulturo Marjana Laha in se s člani delegacije pogovarjal o realizaciji protokola o znanstvenem sodelovanju med Jugoslavijo in Italijo s posebnim ozirom na Slovenijo. Med bivanjem v Ljubljani si je italijanska delegacija ogledala inštitut za elektronsko in vakuumsko tehniko.

Tretja žrtev čete smrti

IZ TRŽAŠKE KRONIKE

OBČNI ZBOR SEKCIJE «ITALIA NOSTRA»

Ustroj združenja bo treba prilagoditi sedanjim razmeram

Občni zbor so poročili in razpravi odložili za mesec dni

Včeraj je bil v dvorani palače Artelli v Ul. Università občni zbor tržaške sekcije združenja «Italia Nostra», katerega glavni namen je ohranitev umetniških in naravnih lepot. Na občnem zboru bi morali izvoliti novi odbor, a so izvolitev odložili in sklenili, da se bo do ponovno sestali. Večina je namreč ugotovila, da bo treba sedanji ustroj sekcije in tudi način njenega dela spremeniti, za kar se bodo morali obvezati novi odborniki. Ta težnja je prišla do izraza že v poročilu predsednika prof. Montesija in tudi v razpravi, ki ji je sledila.

Predsednik Montesi je v začetku svojega poročila dejal, da postajajo pogostejši razni kulturni združenja v sedanjih družbi anahronistični in zato tudi nepomembni. To se do neke mere tiče tudi združenja «Italia Nostra», ki bi se moralo bolj vključiti v javno in družbeno življenje, to je bolj prodrati v sedanje družbo. Zato je treba razpravljati o načinu, kako bi to dosegli. Družba mora namreč vsrkati vase kulturne vrednote kot stvarne dobrine, ki so nujne za vsakogar. Kulturna namreč ne sme biti domena ozke elite, marveč mora dejavno posegati v življenje in ga preobraziti. Kulturna elite oziroma razred na kultura mora biti stvar preteklosti, ker je popolnoma preživetva. Tudi kulturne dobrine se lahko zaščitijo in ohranijo le s sodelovanjem celotne družbe. Zato je treba najti nova pota za širjenje kulture.

Odbor meni, da mora združenje težiti k temu smotornosti in prilagoditvi temu namenu tudi svojo organizacijo. Med drugim je treba pritegniti na to vprašanje pozornost političnih in sindikalnih organizacij, ki so ga doslej zanemarjale, češ da se ne tiče neposrednih interesov

ODLOČITEV IRAŠKE VLADE

V Bagdadu razglašena amnestija za udeležence kurdskega upora

Pomilostitev zadeva civiliste in vojače - Vsi Kurdi, ki so bili pred uporom v državni službi, se bodo vrnili na svoja mesta

BAGDAD, 28. — V nedeljo dopoldne je revolucionarna vlada baasistov razglasila splošno amnestijo za civiliste in vojače, ki so leta 1962 sodelovali pri uporu Kurdom. Kurdom je bil takrat na čelu general Barzani, čigar predstavniki so se sedaj, če upoštevamo razglas amnestije, uspešno pogajali s predstavnikoma iraške vlade. Uradno poročilo o amnestiji je v nedeljo razglasil radio Bagdad. Besedilo tega poročila je:

Svet revolucionarnega vodstva je potrdil vsebino poročila iz 29. junija 1968 o zadevi Kurdom.

Da bi bil skladen z odločitvijo revolucije, naj se zadeva s Kurdi mirno reši in na pravilni način, tako da bi moglo uveljaviti poročilo 29. junija 1968, je svet revolucionarnega vodstva odločil:

- 1 Za vse civiliste in vojače, ki so sodelovali pri dogodkih na severu je odobrena splošna amnestija.
2 Za vse civiliste in vojače, ki so se udeležili dogodkov na severu in se s člani delegacije pogovarjali o realizaciji protokola o znanstvenem sodelovanju med Jugoslavijo in Italijo s posebnim ozirom na Slovenijo. Med bivanjem v Ljubljani si je italijanska delegacija ogledala inštitut za elektronsko in vakuumsko tehniko.
3 Vse odgovorne oblasti so vabljene, naj postavijo na prejšnja mesta funkcionarje, ki so jih odstavili, ker so sodelovali pri dogodkih na severu.

Kurdi prebivajo v krajih v okolici zgornjega toka reke Tigris, po veri so islamci in se delijo v dve kasti: vojače in kmete. Živijo v štirih državah Srednjega vzhoda: v Iraku, Siriji, v Turčiji in Libanenu. V Iraku, ki ima skupno približno 5 milijonov prebivalcev odpade 15 odst. teh na Kurde.

Sporočilo, ki so ga izdali v Bagdadu je hvalevredno zaradi načina, ki je dosegel najboljši na poti do realizacije pisma, ki ga je v prid Kurdom sestavil leta 1966 bivši prvi minister Abdel Rahman Bazzaz. To pismo poleg amnestije predvideva, formalno izjavo, da priznajo Kurde za narod, da je kurdski jezik uradni jezik v provincah z večinskim kurdskim prebivalstvom, dostop Kurdom k vsem državnim službam, v številu ki bo sorazmerno s številom prebivalcev. Kurdsčino naj poučujejo na univerzah, Kurdi, ki so v vojaški službi ali v službi na policiji naj združijo svojo vojaško silo ali policijske agente za severne provinse naj ustanovijo posebno ministrstvo.

Ze pred dvema mesecema so iraške oblasti skušale ugoditi nekaterim od teh zahtev in so uresničile predvsem tiste, kulturnega značaja. Zaradi tega so začeli poučevati v kurdsčini na šolah prve in druge stopnje, na univerzi in v vojaški akademiji. Kurdski pisatelji so mogli za tem ustanoviti celo združenje kurdskih časopisov.

Zaradi tega je verjetno, da bodo poleg amnestije iraške oblasti ugodile tudi ostalim kurdskim zahtevam. Vlada baasistov namreč dopušča Kurdom njihovo avtonomijo, pravico do narodnosti in jezika. Prvič se sedaj dogaja, da Irak skuša s predstavnikoma kurdskih gverilcev sestaviti pravičen sporazum. Iraška vlada skuša priti do mirnega sporazuma s Kurdi, da bi ne bilo treba seči po orožju za rešitev tega problema. Sedaj skušajo boljše začeti ta sporazum, kot so to storili v prejšnji vladi, ko niso hoteli generalu Barzaniju priznati, da je predstavnik Kurdom in so mu zaradi tega, da bi ga onesposobili, postavili nasproti mladega tekmeča Jalala Talabanija, ki se je zavzemal za upravno avtonomijo Kurdistana v okviru iraške države in arabskega naroda.

Doslej se Kurdi niso hoteli pogajati drugače kot tako da upoštevajo vse njihove zahteve iz leta 1966. Zavračali so celo vsako najmanjšo spremembo formalnega načrta, ki so jo hoteli uvesti banasisti, da bi branili svoj položaj pred svetom. Leta 1969 so začeli s predpogajanjem na stanovanju voditelja baasistov Michela Alfaka. V pr-

PRICEVANJA TREMELLONJA IN ANDREOTTIJA

Sifarjevih svežnjev informacij ni nihče uničil in jih hranijo

Tremelloni je ukazal zapreti 35 svežnjev v neko sobo, kjer so verjetno še sedaj - Ključke sobe ima poveljnik SID, bivšega SIFAR

RIM, 28. Sodna razprava, ki jo je sprožil general De Lorenzo proti generalu Gaspariju in urednikom lista «Espresso» je včeraj bila izredno zanimiva zaradi prisotnosti dveh obrambnih ministrov, Tremellonija in Andreottija, od katerih je vsaj eden dal časa imel možnost preveriti, kot je sam dejal etudi na mednarodni ravni, dejavnost službe za državno varnost Sifar, o kateri je «Espresso» trdil, da je s pripravo enarista Solos o vzdrževanju javne varnosti julija 1964 dejansko privedla Italijo na rob državnega udara.

Pričevanja Tremellonija in Andreottija so, seveda zaradi politične osebnosti obeh, predvsem pa drugega, ki je sedaj eden izmed

najvplivnejših mož v KD, obenem pa o njem sodijo, da uživa največje zaupanje v vojaških in političnih krogih zahodnega zavezništva, predvsem politično kalibrirana. Klub temu pa je Tremelloniju hoteli al nehoti ušlo nekaj izjav, ki bi lahko predstavljale možnost za začetek širšega političnega skandalala. Naj omenimo samo dejstvo, da se že nekaj dni govori na sodni razpravi o zasledovanju in sestavljanju svežnjev informacij o političnih osebnostih, med temi 74 generalov, karabinjerjev, poslancev in kandidatov na predsedniško mesto, samih ministrov — in končno, celo tistih karabinjerskih častnikov, katerim je vlada poverila preiskovanje zadeve.

Predsednik sodišča je Tremellonija, ki je bil minister za obrambo v zadnji Morovi vladi, vprašal, če potrjuje izjave, ki jih je svoj čas dal pred poslansko zbornico, da je v svežnjih kopica takih informacij, ki bi lahko zastupile politično ozračje v državi.

Tremelloni: «Da.» Predsednik: «Vi ste tedaj zagotovi, da je delo Sifarja bilo popolnoma omejeno in se take stvari več ne dogajajo...»

Tremelloni: «Da.» Predsednik: «Je res, kar trdijo časopisi, da ste dali ukaz, naj se svežnji z informacijami o posameznikih uničijo?»

(Res se je tudi svoj čas govorilo o tem, da so bili svežnji uničeni, celo to, da je trgane svežnje v posebnem «milnu» nadzoroval sam minister).

Tremelloni: «Pravzaprav sem jaz dal samo ukaz, naj se zaprejo v oklepno sobano, kjer naj se hranijo Tam jih je bilo 35 tisoč.»

Včeraj so nekatere priče vedele povedati, da je bilo svežnjem, ki jih je pripravil Sifar nad 17 tisoč, torej je 125 tisoč svežnjem še vedno v teku in se iz dneva v dan obnavljajo.

Predsednik je na to trditve vprašal Tremellonija, če lahko jamči, da nima nihče vpogleda nad svežnji, kar je minister potrdil, Aljub dvorom, ki jih lahko vzbuja tjebi se hotel postaviti oblasti po robu.

Sodna razprava, ki jo je sprožil general De Lorenzo proti generalu Gaspariju in urednikom lista «Espresso» je včeraj bila izredno zanimiva zaradi prisotnosti dveh obrambnih ministrov, Tremellonija in Andreottija, od katerih je vsaj eden dal časa imel možnost preveriti, kot je sam dejal etudi na mednarodni ravni, dejavnost službe za državno varnost Sifar, o kateri je «Espresso» trdil, da je s pripravo enarista Solos o vzdrževanju javne varnosti julija 1964 dejansko privedla Italijo na rob državnega udara.

Pričevanja Tremellonija in Andreottija so, seveda zaradi politične osebnosti obeh, predvsem pa drugega, ki je sedaj eden izmed

najvplivnejših mož v KD, obenem pa o njem sodijo, da uživa največje zaupanje v vojaških in političnih krogih zahodnega zavezništva, predvsem politično kalibrirana. Klub temu pa je Tremelloniju hoteli al nehoti ušlo nekaj izjav, ki bi lahko predstavljale možnost za začetek širšega političnega skandalala. Naj omenimo samo dejstvo, da se že nekaj dni govori na sodni razpravi o zasledovanju in sestavljanju svežnjev informacij o političnih osebnostih, med temi 74 generalov, karabinjerjev, poslancev in kandidatov na predsedniško mesto, samih ministrov — in končno, celo tistih karabinjerskih častnikov, katerim je vlada poverila preiskovanje zadeve.

Predsednik sodišča je Tremellonija, ki je bil minister za obrambo v zadnji Morovi vladi, vprašal, če potrjuje izjave, ki jih je svoj čas dal pred poslansko zbornico, da je v svežnjih kopica takih informacij, ki bi lahko zastupile politično ozračje v državi.

Tremelloni: «Da.»

Predsednik: «Vi ste tedaj zagotovi, da je delo Sifarja bilo popolnoma omejeno in se take stvari več ne dogajajo...»

Tremelloni: «Da.»

Predsednik: «Je res, kar trdijo časopisi, da ste dali ukaz, naj se svežnji z informacijami o posameznikih uničijo?»

(Res se je tudi svoj čas govorilo o tem, da so bili svežnji uničeni, celo to, da je trgane svežnje v posebnem «milnu» nadzoroval sam minister).

Tremelloni: «Pravzaprav sem jaz dal samo ukaz, naj se zaprejo v oklepno sobano, kjer naj se hranijo Tam jih je bilo 35 tisoč.»

Včeraj so nekatere priče vedele povedati, da je bilo svežnjem, ki jih je pripravil Sifar nad 17 tisoč, torej je 125 tisoč svežnjem še vedno v teku in se iz dneva v dan obnavljajo.

Predsednik je na to trditve vprašal Tremellonija, če lahko jamči, da nima nihče vpogleda nad svežnji, kar je minister potrdil, Aljub dvorom, ki jih lahko vzbuja tjebi se hotel postaviti oblasti po robu.

Doslej se Kurdi niso hoteli pogajati drugače kot tako da upoštevajo vse njihove zahteve iz leta 1966. Zavračali so celo vsako najmanjšo spremembo formalnega načrta, ki so jo hoteli uvesti banasisti, da bi branili svoj položaj pred svetom. Leta 1969 so začeli s predpogajanjem na stanovanju voditelja baasistov Michela Alfaka. V pr-

bane, kdo ima ključke te oklepne sobane.

Tremelloni: «Poveljnik službe za vojno varnost SID (prej Sifar) Tremellonija so nato zaslišali o cenzuri poročil o preiskavi o delu Sifarja. Na to vprašanje je priznal, da so poročila pred objavo cenzurirali politični voditelji v vladi, to pa z vojaškega vidika še Sifar sam.

Andreotti je dajal predvsem politične izjave. Tako je na vprašanje predsednika dejal, da sodi, da spada obramba varnosti v pristojnost političnih oblasti v primeru, da je javni red v nevarnosti.

Javni tožilec Andreottija vprašal, če potrjuje izjave v nekem svojem članku, da mora vlada pojasniti kriterije sestavljanja svežnjem. Na to je bivši minister za obrambo odgovoril, da misli tudi sedaj enako.

Sledil je general Di Aloja, prvi načelnik vojnega štaba, ki je sam potrdil, da je tudi njega za ta kampaanja obkroževanja iz kroga De Lorenza.

V Indoneziji 50 mrtvih zaradi požara

DŽAKARTA, 28. — V požaru, ki se je v soboto vnel v naftnem skladišču v Indoneziji je umrlo 50 oseb, 41 pa je ranjenih.

Sporočili so, da je do nesreče prišlo v kanalu, po katerem se pretaka petrolej. Na kraju je bilo mnogo oseb, ki so kradle gorivo, da bi ga na črni borzi prodale po ceno. Starejšim so otroci z baklami svetili pri delu, ko se je nenadoma petrolej v kanalu vnel, požar se je bliskovito razširil in povzročil veliko število mrtvih in ranjenih.

FIRENCE, 28. — Prišla je vest, da bodo prihodnje nedelje uradno imenovali dona Enza Marchija, ki je več časa vršil funkcijo župnika v «Isolotto» v Firencah, za župnika te skupnosti. Pred časom je namreč skop odzvel Marchijo to funkcijo.

RAZPRODAJA vse po polovični ceni drop predstavlja svojo izredno razprodajo jesensko - zimskih zalog ob koncu sezone za NJEGA: plašči in obleke po 8.900 10.900 lir jopiči po 5.000 7.500 lir za NJO: obleke po 3.500 4.500 plašči po 5.500 6.900 lir 6.900 8.900 lir drop je velika trgovska mreža na evropski ravni z nad sto trgovinami, ki so specializirane v konfekciji in oblačilstvu za MOŠKEGA, ŽENSKO in OTROKA

Iz beležk Louisa Adamiča «Boj» V mansardi Kardelj čaka na zaslisevanje

III
Ko sem prosil za vodo, mi je dal žandar umazano steklenico, iz katere so že mesec dni vsi v sobi. Zaradi tega in zaradi kruha, ki sem ga pojedel, mi je bilo več ur slab.

Velika ženska s črno ruto je ves dan slonela na steni. Pojedla je samo kosček kruha, potem pa dala struico moškemu poleg sebe. Do nje sem čutil takšno spodobnost, ki ga ne morem opisati, da je dal časa nisem mogel gledati.

Ves ta čas pa glasno stokanje s hodnika, pritrjeno stokanje in vzdih ljudi v mansardi.

Ko se je stemnilo, sem nekaj časa mislil, da bom zblaznel. Premagovati me je začel nejasen strah. Potem je nekdo prižgal električno luč, eno samo žarčico sredi sobe, in počutil sem se bolje. Le obraz, dimlje, vse telo me je strašno bolelo. Hotel sem govoriti s S., mladeničem zraven sebe, ki je bil tudi iz mojega mesta in moj prijatelj, vendar nisem mogel. Od prejšnjega dne so me preveč bolela usta in grlo. Tu di S. ni mogel govoriti. Samo od časa do časa sva se spogledala. Pripeljala jo ga z istim namerom kot mene: da bi dal podatke o X.

Bilo je pozno pozni in polagoma je postalo v sobi zelo mürzo. V stavbi imajo centralno kurjavo, vendar jo zaprejo, ko neha delati v večini uradov v nižjih nadstropjih. Moj tanki površnik mi ni nič zalegel. Zobje so mi slisno škepetali in ves sem se tresel: tako je vsaka mišica trzala in potezala še druge, vse to pa je še stopnjevalo bolečine po vsem telesu. Od časa do časa sem si rekel: «Tega ne bom več dolgo prenašal» — vendar me je naslednjih nekaj dni naučilo, da razen smrtnih ran skoraj ni meje, do katere ne bi mogel držati človeški organizem, tudi če je tako suh kot moj.

Moralo je biti še zelo zgodaj, ko je stopil v mansardo Kosmajec. Zaradi preslabe luči ga nisem mogel jasno videti, pa tudi drugih ne, vendar njegovega glasu nisem mogel zgrešiti. Nekoga je vprašal, ali se piše tako in tako. Potem pa: «Ajde!»

Komu je to rekel? Čakal sem, tresoč se od mraza, strahu in groze. Bom jaz naslednji? Ne morem opisati svojih misli in občutkov. Na trenutke nisem mogel dihati. Samo zeval sem. Štikal sem roke, vendar jih nisem čutil. Tu in tam sem za malo časa skoraj popolnoma otrpnil. Slisal sem samo nenakomen zvok: škepetanje svojih zob. Bilo mi je slabotno. Potem sem si zamislil, kaj počnejo z moškimi ali mladeničem ali žensko v mučnicah, lahko da ravno z veliko žensko, ki čez dan stoji ob steni, in spet sem se ovedel.

Končno so ga pripeljali nazaj. Po zvoku njegovega ječanja in stokov sem spoznal, da je možki. Ne vem, kdo je bil; v glavnajo je prišel pred menoj. Spustili so ga na tla precej daleč proč od teže. In se v njem je stokal in tožil.

Kosmajec ni vstopil, prišla sta dva druga v civilu, brez suknjičev, z zavrhinimi rokavi — kot rabljeva pomočnika. Gledal sem ju v medvi svetlobi, kako gresta po sobi. Ustavela sta se. «Ali veš, koga hočeš zdaj?» — «Mislim, da...»

«Obrnila sta se proti meni in v hipu me je bil sam nagon. Togo sem se zbral, zdržal sem dih, srce mi je neenakomerno razbijalo. Bil sem pripravil brčati, tepsti gristi, praskati in kričati. Prišla sta k meni in eden me je vprašal, kako se pišem. Nisem mogel odpreti ust. Brčnil me je in me še enkrat vprašal: «Ne; ne ta.» je rekel drug. «Tale tukaj. Se ti piše S?»

«Da.» je rekel S.

«Ajde!»

«Odpeljala sta ga — mojega prijatelja: hotel sem mu kaj zaključiti — kar koli — vendar nisem spravil iz sebe nič glasila. Odpeljala sta mojega prijatelja Vrata na nasprotni strani sobe so se zapirala... Potem sem zaslišal, kako so se zaloputnila druga vrata... in potem sem spet lahko slišal samo stokanje moškega, ki sta ga pravkar pripeljala nazaj, in stokanje in jok kmetic in pisatelj iz celice na hodniku... potem pa nenadoma predmi, histerično kričati dekleta naprej po hodniku, ki je bila tukaj — tako sem zvedel pozneje — ker je nevede pomagala brata, komunistu, razdeliti nekaj denarja za Rdečo pomoč (Rdeča pomoč je tajna organizacija, ki zbira denar in ga deli med družine tistih, ki so v zaporu ali so jih ušli vladni teroristi.) Dve noči pred našim prihodom so jo dve uri bili pod ploščin in se sramotno izživljali na njenem splovlju.

Preveč strašno je bilo, sedeti tam v poltemi, drgetajo, bolan od bolečin, in kar je bilo najhuje, poslušati stokanje, tožbe in histerične kričke, zraven pa si predstavljati, kaj počnejo s S. — od tovarišev, ki so bili že pred menoj in v glavnajo in prišli iz nje živ, sem že slišal o vseh mučnicah. Mogoče ga bijejo po podplatih ali mu s posobnimi kleščami stiskajo moda ali mu zabodajo igle za nohte ali — mislim — da bom zblaznel. Želel sem si, da bi bil naslednji na vrsti jaz. To bi mi bilo v olajšanje. Veliko strašnejše mi je bilo poslušati, kako trpijo drugi, kot pa prenašati lastne bolečine.

Cez več ur, celo večnost, sta privela S. — nazaj. Hotel je in stokal. Postavila sta ga v noč: strašno je zakričal in padel na obraz blizu mene, detektiva brez

suknjičev pa sta se ob tem zlobno zasmejala. Dve uri so ga bili po podplatih.

Ko mučitelja nista izbrala mene in sta odšla z drugo žrtvijo, sem zdrsil k S. — in ga, ne da bi mogel spregovoriti, prijel z eno roko za njegovo in mu položil drugo na obraz. Okrog ust se mu je lepila kri. Pozneje sem zvedel, da so mu izbili dva zoba. Spoznal me je, z obema rokama se je oklenil moje in začel stokati v mukah. Rekel mi je nekaj, česar nisem mogel razumeti, potem je to večkrat ponovil, dokler nisem razbral, da jim ni ničesar povedal. To me je skoraj pokončalo. Udrle so se mi solze in obšel me je občutek, ki je bil menda mešanica ljubezni in sočutja do S. — ter ponosa na najino stvar. Mogoče je bil to občutek, soroden intenzivnosti in splošni vsebinski religioznega občutka «odrešitve», čeprav je bil seveda hkrati čisto drugačen. V njem ni bilo nič srečnega, nobene zamaknenosti; samo bolečina in groza in, če lahko tako rečem, junastvo.

To je bila najhuša noč v mojem življenju. Vzel bi Dostojevskega ali Gorkoga, da bi se kje približal in jo opisal z vseh strani. Naslednje dni sem videl še hušje grozote, vendar so me manj prizadele. Navdih sem se nanje. Vendar se mi je vse to, kar se je godilo, vedno bolj sovražilo. Obhajali so me napadi besa, ki sem jih le z težavo zdržal v sebi. Če ure sem si izmisljal muke, s katerimi bi se za naše trpljenje maščeval Kosmajec, Vučković, Stankovič in drugim agentom, katerih imen nisem nikoli zvedel. Zavedal sem se, da je maščevanje primitivno čustvo, vendar si nisem mogel kaj, da ga ne bi občutil. Želel sem si, da bi bil priča in soudeleženec pri mučenju kralja Aleksandra in vseh tistih, ki so okrog njega in v njegovi službi; vsega razreda, stošicev ljudi, v katerih korist vladajo on in njegovi in nas mučijo. Prepričan sem, da po naravi nisem krut in hudoben. Vem, da sta bila moji oči in mali nadvse nežna človeka. Toda kar sem videl in izkusil v glavnajo, je zbudilo v meni močne sadistične nagone in v nekaterih sem bil v pravih delirijih sovraštva do vseh, od kralja pa tja do najnižnjega žandarija. Moje sovraštvo in želja po maščevanju sta bila elementarna, vendar mislim, da sta bila v skladu s pravico.

Tista noč je bila najpomembnejša čista noč v mojem življenju. Čeprav sem proletarskega rodu, sem dolezel v mislih in delovanju kot komunist imel opraviti predvsem s teorijami. Zdal pa sem zagledal nepremostljiv prepad, strahotno globlino razrednega sovraštva. Zdal sem vedel in čutil, za kaj gre pri tem. Boj!... Boj!... Zjutraj mojega drugega dne v glavnajo so pripeljali nove jetnike. Nekateri so očitno že pretepli; imeli so zatekle, črne in modre obrabe. Nekateri, ki so jih brcali ali jim stiskali moda, so težko hodili.

Izmed tistih v celicah so odvedli kakih dvanajst jetnikov. Mislim, da so jih nekaj poslali na obravnavanje pomočnika. Gledal sem ju v medvi svetlobi, kako gresta po sobi. Ustavela sta se. «Ali veš, koga hočeš zdaj?» — «Mislim, da...»

Helena Bratuž, ki bo sodelovala pri Prešernovi proslavi v Gorici v nedeljo, 1. februarja

Ostra opozorila Ljudske fronte trdoglavim umetnikom

Po splošnih razpravah o odnosu med kulturo in politikom, so zdaj prišli na vrsto povsem določni očitki in kritike - Predsedstvo Ljudske fronte opozarja umetniške ustvarjalce, da ne bo do neskončnosti prenašalo njihovih stališč

Ljudske fronte, ta zveza tudi po večkratnih opozorilih še naprej nadaljuje z netenjem protisocialističnih razpoloženj. To je — poudarjajo — očitno pokazala tudi povzročila sodelovanje v nagradni komisiji. Strokovnjak Keeney je bivši rektor univerze Brown, trenutno pa načeluje neki organizaciji za zaščito ameriškega humanističnega bo gasta. Kot priznan strokovnjak za humanistične vede, je kritiziral prevleiko važnost, ki jo ZDA posevčajo tehniki, tehnologiji in raziskavam na področju uporabljenih znanosti. «Prepričan sem, je med drugim rekel, da vse do tedaj, dokler bodo volivci in izvoljenci sposobni povezovati razvoj s preteklostjo, z zgodovino in dokler bodo svoje sklepe sprejemali v povezavi s filozofijo prejetosti, bomo sposobni reševati probleme naše družbe. To kar naši deželi in tudi vsemu svetu sedaj primanjkuje, je možnost dojemanja preteklosti, je način zgodovinskega in analitičnega razmišljanja sleherne problematike.»

«Brez primernih instrumentov za pravično dojemanje preteklosti, je delal strokovnjak. ZDA ne bodo mogle prebrzditi težav, ki nastajajo v njihovi družbi.»

Češkoslovaškemu vodstvu, poleg gospodarstva, povzroča največ skrbi tako imenovana kulturna fronta. Od nekdanjih splošnih razprav glede odnosa med politikom in kulturo (v glavnem okrog tega, ali je kultura kriva za napake politike ali, ali mora res prav ona odgovarjati za to) je zdaj prišlo do navajanja povsem določenih očitkov.

Kot je že v začetku januarja sporočilo predsedstvo Ljudske fronte, se večina čeških umetniških zvez še ni odzvala politično nepravilnim političnim dokumentom, sprejetih v preteklem obdobju, vodstva teh zvez niso pripravljena obracunati z desničarskimi tendencami ter njihovimi nosilci v lastnih vrstah. Še nadalje obstaja stremeljenje, da se bojkotira kultura in umetnost SZ in dežel socialistične skupnosti, s tem v zvezi pa se kaže tudi nepravilnost, da bi se obnovili neposredni in prijateljski odnosi z njihovimi umetniškimi organizacijami.

Zlasti je resna situacija v Zvezi filmskih ter televizijskih umetnikov. Po mnenju predsedstva

SEDAJ, KO SE O PROTOSINHROTRONU PONOVO NA VELIKO RAZPRAVLJA

V Serpuhovu pri Moskvi dela največji pospeševalec na svetu

Čeprav je center začel delovati že leta 1967, ga še vedno gradijo in izpopolnjujejo, tako da bo povsem nared šele prihodnje leto

Da je Doberdob ena izmed več možnih lokacij za protosinhrotron, ki ga ima v načrtu CERN, to je evropski odbor za jedrske raziskave, je že stara stvar. Toda prav tako je stara stvar, da se za velikanski znanstveni center potegujejo tudi drugi kraji v Italiji in druge države, prvenstveno Francija in Zahodna Nemčija. Odevec bil bi pisati, kaj bi gradnja protosinhrotrona v Doberdolu oziroma na področju Doberdola prinesla našim krajem, seveda v zvezi z gradbenimi deli in z dejstvom, da bi v njem delalo okoli 5000 znanstvenikov in tehnikov. Veliko bolj zanimivo bi bilo, spregovoriti o delovanju protosinhrotrona, o njegovem pomenu za znanstveni svet. Vendar, kot se na prvi pogled zdi, je to nekaj, kar se je nekdo izrazil, bomo skušali prikazati pomen in obseg podobnega centra, kot ga je pariski «Le Monde» prikazal, ki je opisal jedrsko raziskovalno središče v Serpuhovu pri Moskvi.

V pariskem listu beremo, da bo dolgo dobo, vsakokrat najmanj do 1975. leta ta velikanski pospeševalec prototonov največja tovorna naprava na svetu. Pospeševalec v Serpuhovu, piše pariski list, je začel delovati leta 1967. Najprej so ga še tržikovali, od naslednjega leta, t.j. od 1968, pa je v rabi v znanstvene namene. Seveda so znanstveniki začeli tudi pri tem ogromnem centru s skromnejšimi deli. Potrebno je bilo preveriti enostavne in že bolj ali manj znane reakcije, ki so jih dobili v prejšnjih, manjših pospeševalcih, da bi se ugotovilo ali rezultati, doseženi z večjo energijo, ustrezajo teoretičnim predvidevanjem. Razen tega tedaj pospeševalec še ni bil opremljen z vsemi merilnimi napravami, ki so pomembne omogočile opravljanje mnogo bolj zapletenih poskusov.

V samem začetku, 1967. leta, je priselja v Moskvo komora «Mirabelle», ki so jo zgradili v Franciji. To komoro so sestavili v posebni zgradbi, ki so jo postavili samo za njo in začela bo delovati šele prihodnje leto. Tudi iz drugih držav bodo prišle nadaljnje naprave vse do konca letošnjega leta, tako da bo pospeševalec v Serpuhovu šele prihodnje leto popolnoma opremljen.

Bistvo ogromnega centra v Serpuhovu je vsekar ogromna energija, ki jo posreduje delcem, ki jim pospešuje brzino. Gre za energijo 76 milijard elektron-voltov, kar je dvakrat več kot znaša skupna energija obeh drugih največjih akceleratorjev na svetu, in si čerpa od nekoga strokovnjaka. Oba načina odnosa med vami in drugo osebo.

RIBI (od 20.2. do 20.3.) Vrtlogja zaradi uspeha je najslabše, kar vas je moglo doleteti. Zaostreni odnosi v družini.

STRELEC (od 23.11. do 21.12.) Danes boste polni idej, ki jih boste zapravljali uresničiti. Čustva: razlog neuspeha je v vaši neiskrenosti.

Številu drugih sekundarnih delcev, ki jih je bilo manj kot so računali. Posebno se je naglo zmanjševalo število koanov in antiprotonov, ko se je povečala energija, ko se je povečal pospešek.

Kar smo pravkar navedli, naj služi vsaj približni sliki tega, kar je predmet proučevanja jedrskih znanstvenikov, v naslednjem pa bomo dodali še tako podrobno v zvezi s črtami, ki ga objavljam. Črte nam daje približno shemo pospeševalca v Serpuhovu in pomožnih zgradbah okoli tega centra. Ta pospeševalec je neprimerno močnejši od vseh drugih dosedanjih pospeševalcev na svetu. Grajen je po načelih, po katerih so grajeni pospeševalci v Dubni in v Švici. In tudi ameriški pospeševalec v Brookhawnu je grajen po podobnih principih. Oprema pospeševalca v Serpuhovu pa je nekaj povsem drugega in je nadvse moderna.

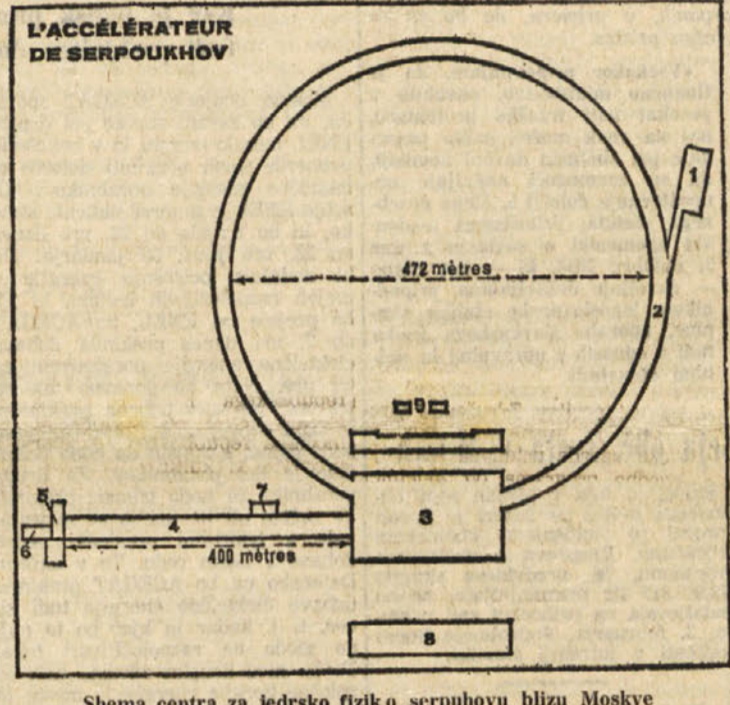
Najprej si ogledamo, kako se v pospeševalcu premikajo delci tvarine, ki jih uporabljamo pri eksperimentih. Protone ali jedra atomov tvornice proizvajajo v plastični napravi in jih nato s pomočjo določenega injektorja (št. 1 na risbi) požeeno v krogi «prstan» ali «obroč» (št. 2). Sam injektor je že manjši pospeševalec linearne oblike. Že tu dobi proton energijo sto milijonov elektron-voltov. Ko proton s toliko n silo pride v «prstan», mu dodajo progresivno pospeševanje, da doseže silo 60 milijard elektron-voltov in v tem primeru napravi delec atoma, proton, 400 tisoč krogov, katerih vsak je en km in pol dolg v samih dveh sekundah in pol, to se pravi, da napravi proton v dveh sekundah in pol 600 tisoč km poti, kar je že blizu brzini svetlobe. Ko proton zadobi to brzinu, služi za ustrezne poskuse — bombardiranje «tarče».

Med tedaj snov protonov «spajajo» iz obroča v japo imenovani eksperimentalni prostor (št. 3), ki je 150 metrov dolg in 100 metrov širok in kjer je ogromno naprav. Tu se posebej izkazuje tako imenovani separatorji, ki služijo za razločevanje med sekundarnimi delci, ki prihajajo iz že omenjenih interakcij. Nadalje so tu razni detektorji, ki merijo in beležijo delce in poti sekundarnih delcev, nadalje je tu računski dvoran in ob straneh so bloki betona, ki ščitijo znanstvenike in strojno osebje pred žarjenjem.

Fizike zanimajo predvsem detektorji, ki beležijo «obnašanje» sekundarnih delcev. Center je opremljen z več detektorji, seveda z elektronskimi napravami, ki štejejo delce, z detektorji, ki imajo ustrezne komore, ki omogočajo razlikovanje teh delcev od drugih delcev.

Med temi detektorji so tudi detektorji s tako imenovanimi komorami za mehurenje. Ti detektorji imajo to ime zato, ker vsebujejo tekočino, ki jih segreje do vrenja in kadar gre skozi te komore neki delci tvarine, ustvarjajo na svoji poti drobne mehurje, ki obeležujejo pot, ki jo je delec tvarine, proton ali antiproton opravil. In v tem primeru je dovolj fotografirati pot in delec tvarine, da se lahko določi, za katikšen delec tvarine atoma gre, oziroma tudi za delec katere tvarine gre. Tekočine v teh komorah so različne, lahke ali težke, «vodike» ali «protone».

Atomsko središče v Serpuhovu

Shema centra za jedrsko fiziko v serpuhovu blizu Moskve

bo opremljeno še z dvema velikima komorama, katerih eno so do bili iz Francije in jo bodo namestili v zgradbi, ki jo na črtu označuje št. 6. Komore z vodikom komore služijo prvenstveno za proučevanje enostavnih interakcij, komore s težkimi tekočinami pa služijo za proučevanje bolj zapletenih elementov kot so ogljik, fluor itd. Komore z vodikom, to se pravi v lahko tekočino, so zanimive predvsem za proučevanje sekundarnih delcev, ki nastanejo v prvi fazi bombardiranja. Komore s tež-

ko tekočino pa služijo za proučevanje delcev, ki nastanejo v sekundarnih poskusih.

Se bi morali govoriti o velikanskem središču v Serpuhovu posebno še o velikanskih elektrinih in elektronskih napravah (slika 8) in o laboratorijih (slika 9), ki so na videz pomožnega, v stvari pa izrednega pomena, pa čeprav je jedro vsega centra še vedno prstan ali obroč z dolžino 1500 metrov, in ki je, kot smo že prej ugotovili, največji in najmočnejši na svetu.

ČETRTEK, 29. JANUARJA 1970

TRST A	7.15, 8.15, 13.15, 14.15, 20.15 Poročila; 7.30 Jutranja glasba; 11.35 Slov. narodne; 12.00 Pod farnim zvonom in Pevni; 12.30 Za vsakogar nekaj; 13.30 Glasba po željah; 17.20 Za mlade poslušalce; 18.15 Umetnost in prireditve; 18.30 Schumannov «Carneval»; 19.00 Vokalni kvintet; 19.10 «Pisani balončki»; 20.00 Šport; 20.35 Seneca; «Medeja»; 21.45 Ansambl Cerri; 21.55 Skladbe davnih dob.
TRST	12.10 Plošče; 12.45 Tretja stran; 15.10 Puccini: «Gianni Schicchi» (2. dejanje); 16.20 Juke box.
KOPER	6.30, 6.45, 7.30, 10.00, 12.30, 14.00, 14.30, 16.00, 17.00, 19.15, 22.30 Poročila; 5.40 Glasba za dobro jutro; 7.40 Vesela glasba; 8.00 Popevke; 8.30 Barok v glasbi; 9.00 Priporočilni; 9.30 Pisana glasba; 10.15 Prisluhnimo jim; 11.00 Trobenta; Fischer; 11.15 Nove plošče; 11.30 Romantične skladbe; 12.00, 12.45 in 15.30 Glasba po željah; 14.05 Popotovanje; 14.15 Lahka glasba; 16.05 Turistične beležke; 16.30 Priporočila; 17.30 morskimi glasbeniki o sebi; 17.30 Operne skladbe; 19.00 Ansambl Wunderlich; 22.10 Plesna glasba; 22.35 Nočni motivi.
NACIONALNI PROGRAM	7.00, 8.00, 13.00, 15.00, 20.00 Poročila; 8.30 Jutranje pesmi; 9.00 Pisan glasbeni spored; 12.10 Kontrapunkt; 12.38 Iz dneva v dan; 13.15 Radijske kronike; 14.16 Pisan popoldanski spored; 16.00 Spored za najmlajše; 16.20 Program

vaškega filma J. Purš, ki se na tem mestu nahaja šele dobre tri mesece. Po njegovih besedah, so ustvarjalnost, distribucija ter inozemski odnosi bili pod močnim vplivom oportunistov.

Zadnji čas je bilo zamenjanih nekaj dvajset voditeljev češkoslovaške kinematografije. Nekateri domači in tuji krakovski in dolgometrski filmi so bili črtani iz repertoarja. Nekaj pravkar izdelanih celovečernih filmov, pa iz kulturno-političnih razlogov ne bo prikazanih. Morda bodo — pač glede na razvoj notranje politične situacije ter situacije med umetniškimi ustvarjalci — nekateri od teh nekoč še prikazani, kljub temu pa bodo mnogi za vedno ostali v arhivih kot dokumenti dolednega obdobja. Številni scenariji, pripravljani za snemanje, in filmi, ki bi v kratkem imeli biti končani, so vključeni v seznam t.i. prepovedanih filmov.

V znanih češkoslovaških starih Barrandov v Pragi je prišlo tudi do večjih kadrovskih sprememb. Odpušeni so ali pa to bodo enosilni desničarsko-oportunistični tendenci, ki so v Barrandovu našli zatočišče. V bodoče se tudi več ne računa z delom idejno-umetniških svetov pri operativnih skupinah, vtem ko se po drugi strani pripravljajo neorganizirani celovečerni dramaturški oddelki.

J. Purš pravi, da so nekateri, v glavnem mladi, filmski ustvarjalci zadnjih deset let v svojem ustvarjanju predvsem orientirani na to, da bi dosegli uspehe na zahodnih festivalih. Češkoslovaška filmska ustvarjalnost — je poudaril Purš — je vedno dosegala tudi nekaj umetniških uspehov. Te uspehe je del kritike absolutiziral, pri čemer se je pozabljalo, da so na Zahodu zelo lakavi izkoriščali vse okoliščine. Organizatorji protisocialistične ideološke diverzije so na primer finansirali neke nagrade, obračali so se na nekatero ustvarjalce in jim ponujali sodelovanje, ki bi bilo bolj plačano kot na Češkoslovaškem.

Položaj v celotni najugodnejši, pravi generalni direktor češkoslovaške kinematografije. Pojavlja se pasivnost, kot je tudi moč opaziti tečno, da se ne sodeluje v sedanjih političnih dogajanjih. Sprito tega bosta potrebna znaten napor vseh komunistov in sistematično pomoč višjih partijskih organov.

Tako je v kinematografiji, po besedah njegovega vodstva. Predsedstvo Ljudske fronte Češkoslovaške poudarja, da ni nič bolje tudi med književniki. In podobno je še v Zvezi radia ter gledaliških umetnikov, Zvezih likovnih umetnikov, skladateljev in arhitektov.

Glede na to je predsedstvo Ljudske fronte opozorilo, da ne bo do neskončnosti trpelo takšnih stališč vodstev umetniških zvez. Od njih se zahteva, da kritično ocenijo svoja stališča v preteklosti in javno razveljavijo napačne resolucije, proglašene in odločene, da se ogradijo od «prestavnikov desnice» in odpravijo njihov vpliv na zvezo, da se ogradijo od politične emigracije, ki je izšla iz njihovih vrst in da praktično podprejo sedanjim naporem vlade in Ljudske fronte za konsolidacijo na kulturnem področju.

Če bodo postopali drugače — opozarja predsedstvo Ljudske fronte češkoslovaške — bodo delci usode, kakršna je doletela Zvez filmskih in televizijskih umetnikov.

ITAL. TELEVIZIJA
9.30 Sola; 12.30 Človek in podočelje; 13.00 O potrošnji v Italiji; 13.30 Dnevnik; 15.00 Ponovitev šole; 17.00 Spored za najmlajše; 17.30 Dnevnik; 17.45 Program za mladi; 18.45 Sindikalni in delavski problemi naslopi; 19.15 Operni junaki; 19.45 Šport in izročila; 20.30 Dnevnik; 21.00 Politična tribuna; 22.00 TV film: Attentato ad Ironside; 23.00 Dnevnik.

JUG. TELEVIZIJA
20.00, 22.40 Poročila; 17.45 Zapojte za nami; Adamci; 18.00 Ribarni; 18.15 Obzorje; 18.30 Film «Človek»; 19.05 Cikcak; 20.30 Dostojevski: «Bratje Karamazovi»; 21.25 Kulturne diagonale; 22.15 Film «Zgodbe za vas»; 22.45 Kosarka; Italija; Jugoslavija.

ŠPORT ŠPORT ŠPORT ŠPORT ŠPORT ŠPORT ŠPORT

V LJUBLJANSKI HALI TIVOLI PRED 5000 GLEDALCI

Jugoslovanski košarkarji brez težav premagali italijanske s 86:71 (37:27)

Obe reprezentanci sta zaigrali poprečno - Najboljši Skansi, Rajković, Čermak in Žorga pri Jugoslovanih ter Bariviera in Zanatta pri Italijanih - Danes srečanje v Karlovcu

LJUBLJANA, 28. — Jugoslovanska reprezentanca je nocoj pred 5000 gledalci v hali Tivoli po predvidevanju premagala Italijo z izidom 86:71 (37:27).

Ekipi sta nastopili z naslednjima postavama:
JUGOSLAVIJA: Tvrđić 5, Simonić 4, Marović, Rajković 16, Cvetković 2, Žorka 16, Daneu 10, Jelovac 4, Šolman 6, Plečaš, Čermak 12, Skansi 11.

ITALIJA: Bariviera 15, Rusconi 5, Recalcati 14, Errico, Masini 6, De Rossi 1, Zanatta 13, Meneghin, Meneghel 4, Bisson 9, Cosmelli 4, Giommo.

SODNIKA: Kassay (Madžarska) in Hernandez.

V uvodnih potezah so Jugoslovani takoj povedli in zlahka ohranili prednost 10-15 točk do konca srečanja. Italijani ni slo od rok v napadu. Znaša svoja »Mehika« ni dala niti tu svojih sadov. Italijanski košarkarji so neurejeno napadali in le proti koncu tekme so umirili igro ter dosegli več lepih košev v protinapadu. Tudi Jugoslovani niso zaigrali, kot znajo. Polemika Ivo Daneu - Cvetković je stalno težila nad ekipo in oba igralca (zlasti Cvetković) nista mogla dovolj koncentrirano zaigrati. Jugoslovani pa so kljub temu brez težav prevladovali nasprotnika in

12. REDNI OBČNI ZBOR ŠPORTNEGA ZDRUŽENJA BOR

Danes, v četrtek 29. januarja ob 20.30 v prireditveni dvorani v drugem skiljanju bo 12. redni občni zbor športnega združenja Bor v prostorih Kulturnega doma v Ul. Petronio 4 z naslednjim dnevnim redom:

1. Izvolitev predsedstva in volilne komisije.
2. Poročila predsednika, tajnika in blagajnika.
3. Diskusija.
4. Razrešnica staremu odboru.
5. Sprememba pravil.
6. Volitve.
7. Razno.

Vabimo tudi tiste člane Bora, ki niso prejeli vabila, da se udeležijo običnega zbora.

daleč. Predvidena zmaga Jugoslovane torej. Obe reprezentanci se bosta ponovno pomerili jutri, v Karlovcu.

Danes v italijanski reprezentanci ni nastopil Dino Meneghin ker je imel vročino.

Se mnemu Borisa Stankovića po tekmi: »Obe reprezentanci sta slabše zaigrali, in to zlasti v prvem polčasu. Po tekmi smo vprašali za mnenje tudi jugoslovanskega trenerja Žeravico, kaj menijo o italijanski reprezentanci: »Italijanski igralci so bili neugirani v napadu, kar dokazuje, da je italijanska reprezentanca malo trenirala skupaj. Poleg tega mislim, da imajo Italijani prenzke centre.«

TRIESTINA V TEZAVAH Martineli izključen za dve nedelji

Disciplinsko sodišče FIGC za polprofesionalce je kaznovalo branilca Martineli za prepovedano igranje za dve nedelji, moštvo Triestine pa za globe 50.000 lir.

Nadležni tekmi z Leccom bo Martineli zamenjal Kuk, ki je že okreval, drugi branilec pa bo D'Erri. Zdi se, da Tumiaši še vedno ne bo mogel nastopiti.

NAMIZNI TENIS

Več slovenskih ekip v ligaških nastopih

Vsa prvenstva bodo v februarju

V začetku februarja se bodo začela še vsa preostala namiznoteniška prvenstva, ki so v prvi fazi le deželnega značaja. Gre za moška in ženska mladinska naraščajniška prvenstva ter za žensko prvenstvo B lige. Najštevilnejšo udeležbo je letos prijavil goriški Sokol, z eno ekipo pa bosta sodelovala Sokol in Kras. Poglejmo, kako bodo potekala posamezna tekmovanja.

V ženski B ligi je prijavljenih skupno 6 ekip, ki so razdeljene v dve skupini. Izločilni del bo razdeljen na dva dela. V prvi skupini nastopajo Dom Gorica, FARI Trst in La Soffitta Trst, tekme pa bodo na sporedu 7. februarja ob 15.30 v Gorici. Istega dne se bodo v Zgornji srečale ostale tri ekipe ženske B lige, to je Julia, ARAC in seveda Kras. Tudi to srečanje bo na sporedu ob 15.30.

Tako v moškem kot v ženskem prvenstvu v kategoriji mladincev nastopa izmed slovenskih ekip le goriški Dom. V moški konkurenci se bo 14. februarja srečal v telovadnici ENAOLI z domačo ekipo in s tržaškimi CGS. Začetek ob 15.30. V ženski konkurenci pa bodo naslednje dne ob 9. uri nastopile Goričanke v prostorih ARAC proti trem tržaškim ekipam CGS, Julia in ARAC. V naraščajniškem prvenstvu se je v ženski konkurenci prijavila le goriški Dom, ki ima tako pravico do neposrednega nastopa v finalu. V moški konkurenci pa bosta v A skupini sodelovali, poleg tržaške Julije, še goriški Dom in nabrežinski Sokol. Tekme te skupine bodo v soboto, 14. februarja ob 15.30 v Nabrežini. Finalno srečanje z zmagovalcem skupine B, v kateri nastopata dve videnski in dve goriški ekipi, bo v Trstu, 22. februarja. Pred vsemi temi prvenstvi, to je 8. februarja, pa se bodo začela pokrajinska prvenstva za tretjekategorike.

Naj povemo še nekaj besed o kakovosti slovenskih ekip. V moški konkurenci bi med naraščajniki zmaga ne smela uti doslej še nepremagani dvojici nabrežinskega Sokola, Fabjanu in Dobriču. Poleg tega pa razpolagajo Nabrežinci z dobrih rezervama, Pertotom in Radovičem. Med mladinci je prvo mesto že vnaprej oddano tržaškemu CGS z izcednim Peterliničem na čelu.

Mnogo bolj izenačeno je stanje med ženskimi. Leos nastopa tako v mladinski konkurenci kot B ligi večje število ekip kot kdajkoli prej. Med posameznih ekip pa ni dobro znana, zaradi premajhnega števila do sedaj odigranih turnirjev. Vsekakor pa bodo tudi slovenske predstavnice resno stopile v borbo za prvo mesto.

Dobro so zaigrala tudi openska dekleta, ki so v nedeljo sprejela v goste močno ekipo Interclub. Naše predstavnice so uspešno zaigrale v napadu, pa tudi v obrambi so skrbno zapirale prostor nasprotnicam. Žal so morale domačinke nastopiti z okrnjeno postavo, tako da moštvo praktično ni imelo menjav. Utrujenje je namreč v drugem delu igre zajela igralke Polca. To so seveda izkoristile nasprotnice, ki so odločno povedle ter zmagale.

Počitek v prvi jugoslovanski ligi. Prvenstvo se bo ponovno pričelo 7. februarja: Olimpija bo tedaj igrala na domačih tleh proti Partizanu. V predtekmi bodo nastopili Borovi člani proti mladincem Olimpije.

Črn dan za tržaško košarko. Lloyd Adriatico je po dramatičnem srečanju izgubil za eno točko tekmo proti moštvo Gamma Varese (60:61), in to na domačih tleh. Prav tako je v ženski A ligi Calza Bloch izgubila. Porazena sta bila v C ligi Italsider in Don Bosco. Pri teh porazih pa je slavilo moštvo Trieste Basket zmago na račun peterke Rimini.

b. l.

kaj menjav in plave so osvojile prvi niz. V drugem setu se je Breg predstavil v popolnoma drugačni luči. Vodstvo je prevzel na samem začetku in ga postopno večal, da je na koncu znašala razlika kar 15:3. Pridno so gradile in tudi uspešno zaključevale posamezne akcije, da Tržačanke niso dobile primerne orožja, ki bi jim omogočilo organizirati igro in preiti v napad. Zadnji in odločilni set se odvijal prav tako kot drugi. Brežjanske so postale vse bolj zanesljive in še posebej učinkovite, da nasprotnice niso zmožle kaj več, kot si priboriti servis in zbrati samo 4 točke. S to zmago si je Breg zagotovil drugo mesto na tem mednarodnem turnirju.

0 kandidaturi Firenc za olimpiado 1976

RIM, 28. — Demokristjanski poslanec Nannini je skupno s 100 drugimi poslanci leve sredine naslovil na predsednika vlade vprašanje, kakšni so razlogi, ki nasprotujejo izdaji izjave, katero je zahteval mednarodni olimpijski odbor, da bi kandidatura Firenc za sedež olimpijskih iger leta 1976 prišla v poštev.

G. F.

NOGOMET

Breg osvojil dragoceno točko Zopet odgodene tekme v 3. ligi

Do kdaj bodo sodniki odločali, kateri jezik je na igrišču dopusten!

V nedeljo se je začel povratni del prvenstva 2. amaterske nogometne lige. Brežani so gostovali pri trdoživih Aurisini, od katere so se vrnili s točko v žepu. Rezultat pravilno odraža vrednost obeh ekip, čeprav bi lahko Brežani pobrali tudi ves izkupiček. Osem minut pred koncem tekme jim je sodnik razveljavil pravilno doseženi gol. Svojo napako je skušal popraviti s prisojenjem enajstmetrovke, toda tudi to so Brežani zadržali.

Juventina je doma doživela ne-naveden poraz. Povedla je namreč že v 10. minuti in je to prednost obdržala do 32. minute 2. polčasa, ko so gostje na nepravilen način izenačili. Vse je kazalo, da bodo Standeriči rešili vsaj eno točko, ko so gostje z dvema nenadnima protinapadoma dosegli še dva gola in zmago.

Uspešnejša je bila Vesna, ki je na tujem premagala Italo. Krizani so si zagotovili zmago že v prvem delu tekme, ko so povedli z 2:0. Izid so nato povišali na 3:0 kar jim je zadostovalo za zmago, čeprav so domačini dosegli do konca tekme še dva gola. Zmaga Vesne je bila zaslužena.

Izidi:
Vesna — Itala 3:2
Fogliano — Juventina 3:1
Libertas — Lucinico 1:1

Isonzo — Rosandra	1:1
Aurisina — Breg	0:0
Farra — Crda	2:1
Turriaco — San Canzian	1:0
Lestvica	
Libertas	14 9 3 2 23 11 21
Lucinico	13 7 5 1 19 2 19
Pro Farra	14 5 8 1 20 16 18
Rosandra	14 5 7 2 15 10 17
Vesna	14 7 3 4 19 15 17
S. Canzian	14 5 6 3 17 17 16
Is. Turriaco	14 6 3 5 20 16 15
Aurisina	14 5 3 6 16 14 13
Itala	14 4 5 5 17 18 13
CRDA	14 4 4 6 15 21 12
Fogliano	14 3 5 6 15 19 11
Isonzo S.P.I.	14 4 3 7 19 25 11
Breg	13 1 4 8 6 21 6
Juventina	14 1 3 30 12 28 5

Prihodnje kolo

Crda — Itala
Vesna — Isonzo Turriaco
S. Canzian — Juventina
Fogliano — Aurisina
Lucinico — Isonzo S.P.I.
Breg — Libertas
Rosandra — Pro Farra

V 3. amaterski ligi so odigrali nekaj zaostalih tekem, ki so potekale v glavnem v znamenju blatnih igrišč. Zato je zopet nekaj srečanj odpadlo in kar samo se ponuja vprašanje: kdaj se bo zaključilo leto do prvenstvo?

Osrednji dogodek preteklega kola se je pripetil v nedeljo med tekmo

Primorac — Zarja. Sodnik je namreč prepovedal našim nogometašem govoriti na igrišču slovensko, češ, da on slovensko ne razume. Nato je pa še z opominom kaznoval za petana Zarje, ker je govoril slovensko s svojim bratom in nastopa v istem moštvu. Do podobnih dogodkov je že prišlo na nekaterih igriščih, mislimo pa, da je zdaj mera res polna in skrajni čas je, da zavzamemo proti takim izpadom določeno stališče. Kolikor je nam znano, ni zapisano v nobeni pravilniku, da morajo igralci govoriti med seboj le v jeziku, ki ga razume sodnik.

Izid tekme med Primorcem in Zarjo je pravičen za obe ekipi. Zarja je dosegla svoj gol iz enajstmetrovke. Minuto kasneje je ostal Primorac v desetih zaradi izkrajne čitve Kralja. V 32. minuti pa Bogdan Čuk kljub temu izenačil in tako je bila 407 minut trajajoča nepremagljivost vratarja Babuša zrušena.

Po delitvi točk z Unionom so Kržani upali na zmago v tekmi z Devonom. Igrali pa so preveč individualno in preveč nestrpnost. Devonani so prvi povedli, Kržani pa so skušali doseči izenačenje le iz obeh nih akcij, s tem pa so v bistvu olajšali delo gostom, ki so dosegli še en gol. Kržani so v svojo točko dosegli »stolžinski« gol, a se tega iz enajstmetrovke.

Podlonjerci so imeli šibkega nasprotnika in so tako po štirih minutah dejalje zmagali. Union pa kljub temu ni zadovoljil. Pozna se namreč, da igralci premalo trenirajo. Zato bi morali odslej trdo delati, vendar na tako lahko se marsikaj rešili, saj je do konca prvenstva še daleč.

Primorci se v nedeljsko tekmo otreslo neposrednega tekmovalca na lestvici, Stocka. Prosečani so zdaj sami v vodstvu, z dvema točkama prednosti pred Stockom in tremi pred Portualejem. »Rdečepremeni« so potrdili da so v odlični formi in tako lahko navijači upajo na še večje uspehe.

Izidi:
Zarja — Primorac 1:1
Vesna — Devin 1:2
Union — CG Opčine 2:1
Stoek — Primorje 1:5
Tecnoferramenta — Portuale (ne odigrano)
Rojanese — Libertas Opčine (ne odigrano)

LESTVICA

FINI Modena	10 10 0 30 2 20
Cogne AO	10 8 2 25 8 16
La Torre	10 8 2 27 14 16
C. Parma	10 7 3 23 15 14
Presolana	12 6 6 20 24 12
Medierr.	10 3 7 14 23 6
C. Milano	10 3 7 14 24 6
Pari Palermo	12 3 9 15 29 6
Coma MO	10 2 8 9 27 4
Confit RE	10 2 8 13 24 4

f. v.

Še en poraz Crvene zvezde

MONTEVIDEO, 28. — Urugvajsko moštvo »Nacional« je v okviru tekmovalca za četrti pokal Montevideo premagalo beograjsko »Crveno zvezdo« z rezultatom 3:1 (2:0). Gol za Crveno zvezdo je dosegel Antonjčević v 2. drugemu polčasu.

LIMA, 28. — V okviru priprav za svetovno nogometno prvenstvo je reprezentanca Peruja premagala češko slovaško moštvo »Spartak« iz Trnave s 3:2 (2:0).

NOGOMET

GENOVA, 28. — V zaostali tekmi B lige je Genoa na domačem igrišču premagala Reggiano z rezultatom 1:0 (1:0) in si na lestvici nekoliko popravila kritičen položaj.

SPDT sporoča
Zimske športne igre so prenesene na 15. februar, če bodo takrat snježne razmere zadovoljive.

KOŠARKA

Borov košarkar Aleksander Sirk med najboljšimi igralci v Trstu

Zadovoljiva nedelja za našo košarko, čeprav je samo eno moštvo zmagalo. Borovi mladinci so namreč osvojili obe točki kar na igrišču peterke Don Bosco, ki ima že dvajsetletno tradicijo.

Borovi člani so še vedno praznih rok. V nedeljo so gostovali v mestu Casteltranco Veneto, ki ima precej krasno športno palačo, kakršne marsikatera ekipa A lige nima. »Plavi« so sicer v prvem delu igre zapustili vtis, da bodo končno dosegli prvo zmago. Naši košarkarji so namreč držali vajeti igre v svojih rokah in domačini so neorganizirano napadali. V drugem delu igre pa so naši popustili in si tako zapravili obe točki.

Treba bo začeti znova: treningi, telovadba, »prijeljen« obramba, na pda, psihološka in tehnična priprava za naslednje srečanje. Vprašam igralce, kaj ne gre: »Slabi smo v napadu. Proti obrambi na možna ne znamo igrati. Treba bo še dosti treningov, tekem.« Pomislil: »Mor-da bo že kaj po končanem prvenstvu.«

Trenutno je najbolj pozitiven igralec moštva Aleksander Sirk, ki je začel igrati košarko, ko je bil star 23 let. V dveh letih je tako napredoval, da ga lahko imamo za enega najboljših obrambnih igralcev v Trstu.

Borovi mladinci so presenetljivo premagali na tujih tleh močno moštvo Don Bosca. Borovci so povsem zaslužili zmago, saj so prikazali učinkovito igro in so se zlasti odlikovali v protinapadu. Moštvo torej

žanje prve sadove trdega dela. Pomisliti moramo namreč, da ima Don Bosco dolgoletno košarkarsko tradicijo in da je vedno imel najbolj kvalitetne naraščaj v Trstu. »Plavi« so večer igrali brez Petra Starca in so vseeno osvojili obe točki ter se tako pomaknili proti sredini lestvice.

V nedeljo bodo počivali, ta teden pa bodo izkoristili za vester trening in predvsem za osvojitve nekaj novih tehničnih elementov, kajti skoraj vsi igralci zelo slabo obvladajo osnovne košarkarske prvine.

V odločilnem srečanju za zadnje mesto so Borovi naraščajniki izgubili tekmo s skromno peterko Servolane B. Tako so borovci na zadnjem mestu lestvice. Proti škedenjem so »plavi« slabo zaigrali. Pri pomniti pa moramo, da jih je tudi sodnik precej oškodoval, saj so naši predstavniki končali srečanje le v širih, kajti ostali igralci so morali zapustiti igrišče zaradi petih osebnih napak.

Vsekakor pa nikoli nismo mislili, da bodo borovci izgubili s tako razliko (18:45).

Naraščajniki Poleta igrajo iz nedelje v nedeljo bolje. Proti močni ekipi Italsidra so naši košarkarji prikazali zadovoljivo igro in so nevarne nasprotnice večkrat spravili v težave. Adrijan Sosić je ponovno brezhibno vodil igro svojih in je sam dosegel tudi 17 točk, kar seveda ni malo proti močnemu nasprotniku, kot je prav ekipa Italsidra. Razveseljiva nota nedeljske

TEDENSKI PREGLED

ga nastopa Opencev pa je Jani Sosić, ki je bil najboljši strelec (18 točk) in je poleg tega zaključil več učinkovitih protinapadov.

Trener Tavčar je seveda zadovoljen z nedeljskim nastopom svoje ekipe. Tavčarjev požitvalno vedo daje prve sadove. Openci so perspektivni igralci in prihodnje leto bodo gotovo pokazali, kaj veljajo.

Dobro so zaigrala tudi openska dekleta, ki so v nedeljo sprejela v goste močno ekipo Interclub. Naše predstavnice so uspešno zaigrale v napadu, pa tudi v obrambi so skrbno zapirale prostor nasprotnicam. Žal so morale domačinke nastopiti z okrnjeno postavo, tako da moštvo praktično ni imelo menjav. Utrujenje je namreč v drugem delu igre zajela igralke Polca. To so seveda izkoristile nasprotnice, ki so odločno povedle ter zmagale.

Počitek v prvi jugoslovanski ligi. Prvenstvo se bo ponovno pričelo 7. februarja: Olimpija bo tedaj igrala na domačih tleh proti Partizanu. V predtekmi bodo nastopili Borovi člani proti mladincem Olimpije.

Črn dan za tržaško košarko. Lloyd Adriatico je po dramatičnem srečanju izgubil za eno točko tekmo proti moštvo Gamma Varese (60:61), in to na domačih tleh. Prav tako je v ženski A ligi Calza Bloch izgubila. Porazena sta bila v C ligi Italsider in Don Bosco. Pri teh porazih pa je slavilo moštvo Trieste Basket zmago na račun peterke Rimini.

b. l.

TEDENSKI PREGLED

kor njegovi predniki, je Amun delal, da mu je znoj tekel po obrazu. Tla so bila zdaj zgodnejša za kopanje, manj kamnita, medtem ko sta bila prva dva metra silno naporna. Na potu je ležalo nekaj ogromnih kamnov, katerih ni bilo mogoče izravnati in se jim je bilo treba ogniti. Delal je z vsemi silami, kajti bil je že skrajni čas. Kanonada se je spet bližala.

Holcman, ki je bil pred njim v prekopu, je ves razburjen sporočil, da Held še živi. Rahlo da ga je poklical. Held pa mu je mignil z roko, ki je ležala na zemlji.

Med krčevitim delom je Amunu nenadoma prišel na misel njegov odnos do Helda. Held je bil pravzaprav svinja, v vsakem pogledu svinja in pokvarjenec. Koliko je prve mesecne pridelaje osumljenec, predvsem Talerhofovec. In potem tista stvar z »bajonetpuščerjem«. Slovane je sovražil kot morda mišne drug pri bataljonu. In zdaj ga rešuje on. Toda kakor bi se zalotil pri gredem dejanju, je streej z glavom in s podvojenim silo poskušal pregnati neprijetne, grde misli. Held leži ranjen in zasut, tovariš je, človek je... Tudi Kasu bi tako ravnal.

(Nadaljevanje sledi)

VOJNI ROMAN SLOVENSKEGA NARODA

Doberdob

«Da, to bi bilo treba vedeti. Koliko bi moral skopati ruševine, da bi se prekopal do njega?» Palir je skušal stvar izmeriti s pomočjo svojih rudarskih izkušenj. Koliko kubičnih metrov gruša? Malenkost, ako bi lahko kopal vsaj čepč. Janoda je sporočil v brig, kako stoji stvar.

«Kopat! Vsake pol ure bo kopal drug!» je odločil brig. Mogoče je bil še živ.

Palir se je takoj lotil dela. Ležec na trebuhu, je z lepatico začel vrtati prekop v steno jarka. Toda to je bilo vražje delo. Vsak najmanjši ropot je lahko izzval katastrofo. Zato je delal največ z rokami. Odsek sam je bil približno miren. Ali je bila ofenziva že končana ali pa je bil to mir pred viharjem? Nebo je medtem že posrkalo vso meglo, in kakor je bila podoba, se je obetalo tudi nekaj sonca.

Palir se je vrnil v brig, na njegovem mestu pa je delal Janoda. Dvanajst parov oči se je obrnilo v Palirja.

«Ali je upanje na uspeh?»

«Če ne bo motil Lah, smo v nekaj urah tam.»

Iz motnjave briče luči so strmele zasikrbljeni obrazi. Vojaki so ležali po tleh, kamor so prej pogrnili plachte in

oedeje. Nahrbtnike so si položili pod glave. Na ta način so si napravili udobno ležišče. Tukaj bi naposled lahko še čakali na odločitev. Samo ta stvar s Heldom. Utrujenost se jih je vedno huje polaščala. Počitek nekaj ur, ki so jih preživel v kaverni, je bil tako nezadosten, da so bili še bolj zbiti kakor prej.

Komaj se je Palir zvrnil po ležišču, je brig stresel kratak, trd odmev, prihajajoč nekje iz osrčja zemlje. Kakor včera, ko so bili v skrivi in se je pričela kanonada jarkov. In potem zaporedoma neštevilni trdi udarci, nato salve, nato eno samo, brezkončno drgetanje zemlje.

«Ali ste ga videli?» je vprašal Kalivoda, ki je imel nalogo izmenjavati kopače za Lrekop do Helda in stražo zunaj v rovu. Almer je bil omagal in zaspal.

«Kaj nas briga, tu nam ne morejo do živlega!» je Barfuss malomarno zamahnil z roko in se obrnil, da bi zaspal.

Toda prihodnji hip je Segalov glas predrnil ves brig.

«Kaj bo s Heldom?»

«Res, kaj bo s Heldom, če ga doseže kanonada...? Kalivoda se je sikonil proti izhodu.

«Kje pika?»

«Kakor včera, od spodaj in od zgoraj.» je pojasnil Demark.

Brlog je na pol spal, na pol prisluškoval razsajajoči kanonadi. Živci so mehanično spremljali gomazenje granatnih udarcev po hribu. Čez nekaj časa je Demark zaklical v jamo: »Dobri smo, kanonada gomazi pred nami, proti vzhodu.«

Dopoldne je vse poboče trikrat ali štirikrat pregomazala od enega konca do drugega, a vsakokrat jim je bilo prizaneseno; le kamenje in zemlja sta dosegala njih postojanko. Straža in kopači so nemoteno lahko ostajali zunaj. Tudi Helda se ni dotaknilo. Upanje, da ga bodo izkopali, je še živelo.

Amun je bil menda že sedmi na vrsti. Izkopali so že precejšen jarek in do Helda je bilo še kakva dva metra. Ka-

kor njegovi predniki, je Amun delal, da mu je znoj tekel po obrazu. Tla so bila zdaj zgodnejša za kopanje, manj kamnita, medtem ko sta bila prva dva metra silno naporna. Na potu je ležalo nekaj ogromnih kamnov, katerih ni bilo mogoče izravnati in se jim je bilo treba ogniti. Delal je z vsemi silami, kajti bil je že skrajni čas. Kanonada se je spet bližala.

Holcman, ki je bil pred njim v prekopu, je ves razburjen sporočil, da Held še živi. Rahlo da ga je poklical. Held pa mu je mignil z roko, ki je ležala na zemlji.

Med krčevitim delom je Amunu nenadoma prišel na misel njegov odnos do Helda. Held je bil pravzaprav svinja, v vsakem pogledu svinja in pokvarjenec. Koliko je prve mesecne pridelaje osumljenec, predvsem Talerhofovec. In potem tista stvar z »bajonetpuščerjem«. Slovane je sovražil kot morda mišne drug pri bataljonu. In zdaj ga rešuje on. Toda kakor bi se zalotil pri gredem dejanju, je streej z glavom in s podvojenim silo poskušal pregnati neprijetne, grde misli. Held leži ranjen in zasut, tovariš je, človek je... Tudi Kasu bi tako ravnal.

(Nadaljevanje sledi)

